

64. évf., 2010. XI. 18., ára 50 dinár

34

Jó Pajtás

November 20.

Egyetemes gyermekjogi világnap

Universal Children's Rights Day

A gyermekek jogairól szóló egyezmény

A gyermekek jogairól szóló egyezmény (angolul: Convention on the Rights of the Child, CRC) egy nemzetközi egyezmény, amely 1990. szeptember 2-án lépett hatályba, majdnem egy évvel az után, hogy 1989. november 20-án az ENSZ Közgyűlése elfogadta.

Az egyes gyermek nevelhetőségi feltételeihez való alkalmazkodás a 19-20. század fordulója óta jelen van a pedagógiai gondolkodásban, erkölcsi-szakmai követelésből jogi követeléssé azonban csak 1989. november 20-án vált, amikor is New Yorkban az Egyesült Nemzetek Szervezetének Közgyűlése elfogadta a Gyermekek Jogairól Szóló Egyezményt, amelyet azóta az USA és Szomália kivételével minden államban ratifikáltak. Az egyezmény pontosan kifejti, hogy milyen jogokkal rendelkeznek a gyermekek; ezen a területen ez az első kötelező érvényű nemzetközi jogi eszköz.

A gyermekek helyzetének ilyen szintű szabályozása az emberi jogok nemzetközi védelmének egyre hangsúlyosabbá válásával került napirendre, és tükrözi annak két legalapvetőbb vonását: tartalmazza az emberi jogok kiterjedt skáláját, és kizár mindenfajta diszkriminációt a jogérvényesítésben. A dokumentum a gyermek érdekét mint „mindenek felett álló”, levezethetetlen értéket, azaz mint alapjogot határozza meg (hasonlóan a matematikából ismert axiómákhoz).

Három alapelve a részvétel (a gyermek korától és érettségétől függően részese a saját sorsát érintő kérdések megvitatásának), a védelem és a megelőzés. Megnevesít számos olyan területet (oktatás, államigazgatás, igazságszolgáltatás stb.), amelyeken belül a gyermekek jogait tiszteletben kell tartani.

A CRC teljes magyar szövege itt olvasható:

<http://www.unicef.hu/gyermekek-jog-egyezmeny.jsp>

A gyermekkor az ember személyiségének édesapja. (Sigmund Freud, a pszichoanalízis atyja)

A gyermek különleges népcsoport. (Ljubivoje Ršumović költő)
Politikusok, a gyerekeket csak a szívetekben hordják, ne ve-
gyétek őket a karjaitokba! (A Szerbiai Gyermekjogi Bizottság)

A gyermekek jogairól szóló egyezmény, 1. cikk

Az egyezmény vonatkozásában gyermek az a személy, aki tizennyolcadik életévét nem töltötte be.

Tizennyolc éves koromig gyermek leszek, aztán életem végéig sosem leszek az, ez az igazság... (F. D., 9 éves)

A falunkban a szomszédságból X. Még csak tizenhét éves, de már megnősült, és van egy fia... Hát ez meg hogy lehet? (Z. D., 13 éves)

Bárcsak sose lennék unalmas felnőtt! (M. T., 12 éves)

A gyermekek jogairól szóló egyezmény, 12. cikk

Az egyezményben részes államok az ítélőképessége birtokában lévő gyermek részére biztosítják azt a jogot, hogy minden őt érdeklő kérdésben kinyilváníthassa véleményét...

*Halljátok meg hegyek-völgyek
A nagyvilág tudja meg
Szabadon beszélhetek
Mindennről mi érdekel*

*Elvhűn szemetekbe mondom
Ki a rossz és ki a jó
Nem tűröm az álnokságot
Véleményem mérvadó*

*Kibújtam a tojáshéjból
Nem vagyok már kisbaba
Ötletem fogadja el
A felnőttek tábora*

*Kellene lennie valakinek az iskolában, aki-
nek a gyerekek elmondhatnák a véleményü-
ket, aki segít nekik, hogy ne az legyen, mint
most, mikor valaki úgy kezdi: „Azt hiszem”, a
tanárok rögtön rávágják: „Te csak ne higgy
semmit, jobb lenne, ha szót fogadnál!” (D. S.,
12 éves)*

*Szeretném, ha jogom lenne a felnőtteknek
megtiltani, hogy káromkodjanak! (M. R., 8
éves)*

*Az én jogom így hangzik: ha vendégek jön-
nek, anya mindig bezavar a szobámba, mire
azt mondom neki, hogy nekem is jogom van
a vendégekkel lenni, akik helyeselnek, és azt
mondják, úgy van... (M. N., 10 éves)*

A gyermekek jogairól szóló egyezmény, 24. cikk

Az egyezményben részes államok elismerik a gyermeknek az orvosi ellátásra való jogát, és biztosítják az anyák terhesség alatti és szülés utáni gondozását...

*Milyen a magzati élet
Gömbölyödő anyaméhben
Míg várjuk hogy megszülessen
Tudja-e már kit szeressen*

*Tudja-e hogy mi vár reá
Gondol-e már vajon terád*

*Üt az óra, itt az idő
A kisgyermek világra jó
Legyen eztán mindig szabad
Sose szegény csakis gazdag*

*Ezt akarja a nagyvilág
Így intézze minden ország*

*Ha én szülő lennék, a gyerekeim nem
lennének mindig kint, hogy megfázzanak,
egy keveset tanulniuk is kellene! (J. R., 10
éves)*

*A gyerekeknek megengedném, hogy
teniszezzenek a lakásban, de megtiltanám
nekik, hogy dohányozzanak, az nagyon
egészségtelen! (G. J., 10 éves)*

*Egy felnőtt lehet orvos, én meg csak be-
teg lehetek! (N. N., 10 éves)*

Ljubivoje Ršumović versikéit A GYERMEK-
KEK JOGAINAK ÁBÉCÉJE c. könyvből kölcsö-
nöttük (kiadta a Szerbia Gyermekbarátok Szö-
vetsége, magyarra fordította Kontra Ferenc,
illusztrálta Dobrosav-Bob Živković).

Ha kedvet kaptatok a kiadvány továbbol-
vasására, küldjétek be neveteket, postacime-
teket (irányítószámmal!) levelezőlapra vagy
képeslapra szerkesztőségünk címére ÁBÉCÉ
megjelöléssel, harminc kisorsolt olvasónkat
megajándékozunk e könyvvel.

Budapesten a bácsföldváriak vitték el a pálmát

Negyedik alkalommal vettek részt a Sveztozar Marković iskola hatodikosai, hetedikesei és nyolcadikosai az irodalmi vetélkedőn, melyet Bada Johanna és Bada István szervezett a vajdasági tanulók részére. Az idén Fekete István Tüskevár című regényét kellett elolvasni. Ott voltak a bácsföldváriakon kívül a doroszlóiak és két újvidéki csapat.

Berecz Éva magyartanárnő készítette föl a tanulókat, akik most elmesélik élményeiket: a hetedikes **Péter Luca, Varga Henrietta, Gregus Marika, Vojnović Gabriella**, a nyolcadikos **Stojkov Lea, Légvári Fanni, Gregus Zsanett** és a hatodikos **Soltis Paulina Panni**.

Először Luca magyarázza el, hogyan is készültek erre a vetélkedőre.

– Előbb úgy volt – kezd a mesélésbe Luca –, hogy mind a 16-an versenyeznek, akik csak elkészültek a versenyre, elolvasták sokan kétszer is a Tüskevárat. Végül is 4 fős csoportok vetélkedhettek. A mi iskolánkból: Székely Zsófia, Gregus Marika, Soltis Paulina Panni és én. A többiek: a nyolcadikos Tóth Bálint, Boros Viktor, Szlancsik Lázár, a hetedikes Rózsa Lilla, Kovács Szilárd, Székely Zsófia és a hatodikos Rózsa Lea, a közönségnek föltett kérdésekre felelhetek.

– Már az első napon, mikor odaértünk, versenyeztünk – folytatja Marika. – Feladatlapokat kaptunk, melyeket mi négyen közösen oldottunk meg. Voltak kérdések az író, Fekete István életrajzáról, műveiről, majd magáról a regényről, a Tüskeváróról. Mivel itthon sokat gyakoroltunk, minden részletkérdésre tudtunk válaszolni. Ezután Bada Johanna, a verseny vezetője villámkérdésekkel próbálta megtudni, ki mennyire jártas a Tüskevár részleteiben is. Mi mindent tudtunk, így elsők lettünk.

Henrietta kapta a közönség díját, összesen 15 kártyát gyűjtött össze a sok megválaszolt kérdésre, melyért külön könyvjutalom járt.

– Olyan kérdéseket tett föl Johanna néni – magyarázza Henrietta –, hogy Tutajos mit vitt még a személyes dolgain kívül a berekbe? (Bicskát.) Azután hány kilós harcsát fogott? (Tizenhat.)

Fanni is a közönséghez szóló kérdésekre válaszolt. Elmondja, melyek voltak ezek.

– Egy kérdésre több kártyát is lehetett kapni – meséli Fanni. – Olyan kérdésekre válaszoltam, hogy Piri mama hogyan viszonyult Tutajoshoz? Óvta, gyógyígtatta, jókat főzött neki... Azután milyen volt István bácsi jelleme? Nemcsak a regény tartalmából kaptunk kérdéseket, hanem a szavak értelmét is meg kellett magyarázni. Például a tavirózsa másik neve: tündérrózsa.

Zsanett az íróval kapcsolatos kérdésekre tudott válaszolni, arra kapta a kártyákat.

– Fel kellett sorolni Fekete István állatokról szóló regényeit is. Mivel olvastam őket, nem volt nehéz: Vuk, Kele, Hu, Bogács, Lutra

– sorolja Zsanett. – Nekem nagyon tetszenek a művei, különösen a Tüskevár. Lehet, hogy azért is, mert mi közel lakunk a Gyöngyösziget-hez, ahol éppen olyan a táj, mint a regényben, s valójában nekünk nem is volt nehéz elképzelni a nádast, azt a világot, amit az író leírt. Most kezdem olvasni a Téli bereket, a Tüskevár folytatását.

A kétnapos ott tartózkodásuk alatt sok mindent láttak, jókat szórakoztak. Gabriella erről mesél.

– Kollégiumban laktunk – mondja Gabriella. – Két éjszakát aludtunk ott. Este sokat buliztunk...

A verseny utáni napon sok mindent láttunk. A Csodák Palotájában különleges játékokkal ismerkedtünk, például a kifeszített dróton járó biciklivel, meg lehetett nézni a különféle kísérleteket is...

– Voltunk a Fővárosi Nagycirkuszban is – teszi hozzá Lea. – A premier-előadást néztük meg: tetszetek az akrobatamutatók, a kötéltáncosok, bohócok, de aranyosak voltak a papagájok, fókák... Láttuk a Lánchidat, a Klark Ádám téren az ország közepét jelző szobrot, a Mátyás-templomot, a Hősök terét, a Királyi Palotát, a Fellegvárat...

– Nagyon jól éreztem magam Budapesten – jelenti ki végezetül Panni. – Én először voltam ezen a vetélkedőn, mégpedig a 4 fős csapatban versenyeztem. Szeretek olvasni, s máris megszerzem a jövő évi olvasnivalót, Gion Nándor: A kárókatona még nem jötték vissza c. regényét, mert jövőre ezt kell elolvasni. Szeretnék ismét elmenni Budapestre, a vetélkedőre.

Koncz Erzsébet

A jövőről – kristálygömb nélkül

Senki sem tudja előre, mit tartogat számára a jövő, és ha gondolatban előreszaladunk az időben, legfeljebb találgathatunk, milyen lesz a világ, és benne milyenek leszünk mi. Vannak ugyan vágyaink és elképzeléseink a jövőről, vannak céljaink, ami felé haladni szeretnénk, ám most még nem tudhatjuk, mi valósul meg belőlük, viszont ábrándozni az ismeretlenről és tervezgetni jó dolog.

A szabadkai Kizúr István iskola tanulóit arról faggattuk, hogyan képzelik el magukat húsz év múlva, lesz-e családjuk, hol és mit fognak dolgozni, milyen irányban változik meg a világ, az emberek, a divat vagy a technika. A hetedikeseik közül **Kricskovity Zsanett**, **Kurina Baté Nikolett** és **Kozák Sánta Vivien Dóra**, a nyolcadikosok közül pedig **Pásztor Anasztázia**, **Ilija Szabina** és **Kövesdi James** vállalkozott arra, hogy megpróbáljon belelátni a jövőjébe.

James szerint húsz év múlva a technika nagyon fejlett lesz, és sok területen megváltozik a világ, ugyanakkor néhány dolog olyan marad, mint amilyenek most ismerjük.

– Szerintem a következő húsz évben az emberek megpróbálják csökkenteni a környezetszennyezést, például olyan autók lesznek, amelyek nem szennyeznek annyira a levegőt, és úgy általában szebb lesz a világ, de ezért mindent meg kell tenni. A mi engem illet, szeretnék saját családot, és remélem húsz év múlva lesz is, de ezt most még nem nagyon tudom elképzelni. Nem lesz önálló vállalatom, inkább valaki másnak dolgozom majd ügyvédként, mert ügyvéd szeretnék lenni. Úgy képelem, hogy Budapesten élek majd, lesz saját házam, egy takarékos kis autóm, és lesz elég pénzem is, de nem leszek gazdag.

– Lesz majd egy szép kertés házam, medencével, és persze szeretnék családot is, három gyerekkel, egy fiút és egy lány ikerpárt – meséli Zsanett az elképzeléseit. – Úgy gondolom, hogy majd Amerikában élek, biológia- vagy

földrajztanárként dolgozok, de lehet, hogy tengerbiológus lesz belőlem. Nem hiszem, hogy a gyerekek miatt feladnám a munkám, meg hát csapnivalóan takarítok, sőt a főzés még rosszabb, de biztos nem veszek fel külön erre a munkára valakit. Nem leszek gazdag, de igazából nem is lenne jó. Csak annyi pénzem legyen, amennyi ahhoz kell, hogy a családomnak mindene meglegyen, és jó lenne, ha mindig futná nyaralásra. A gazdaság fejlettebb lesz, de szerintem nagyobb lesz a szegénység is, meg a problémák is. Az iskola meg az oktatás biztosan más lesz, csak azokat a szakmákat lehet majd tanulni, amire szükség van.

Nikolett röplabdaedzőként látja magát húsz év múlva, és valahol külföldön fog élni.

– Nem tudom, valóra válik-e valaha, de van rá esély. Mindenképpen törekedni fogok, hogy ez így legyen. Szeretnék családot, egy kislányt és egy kisfiút. Lesz saját házam, de nem lesz túl hivalkodó, inkább egy szép kertés ház, meg lesz egy dzsipem is, és utazgatni is tudok majd. Remélem sok mindent megteremtek a munkámmal, jól fogok keresni, és híres leszek, bár a hírnév nekem kevésbé fontos. Húsz év múlva sok minden más lesz, mint ma, de szerintem is csak rosszabb lesz. Ahogy Zsanett mondta, sokkal több lesz a szegény ember, és a környezetünkre továbbra sem fogunk odafigyelni, viszont lehet, hogy akkor már a robotok is részei lesznek az életünknek.

Anasztázia mivel színiakadémiára készül, úgy véli, húsz év múlva biztosan színészként fog dolgozni.

– Nem szeretném, ha az egész világ ismerne, de azt sem szeretném, ha teljesen ismeretlen maradnék. Filmszínészként Magyarországon képelem el az életem, és szerintem a férjem is a színészek közül kerül ki. Nem leszek gazdag, csak annyi pénzem lesz, amennyi éppen elég. Mivel szeretnék családot, színészként próbálok majd úgy alakítani az életem, hogy jusson elég idő a gyerekekre is, ám mindenképpen

a család az első. A világ sokkal rosszabb lesz, tovább pusztul a természet, újabb állatfajok halnak ki, és a technikai fejlődést helyezik majd előtérbe. Persze nem tudhatjuk, mit hoz a jövő, biztosan lesz néhány dolog, ami szebb és jobb lesz, mint most, de majd kiderül.

– Nehéz kérdés, hogyan látom magam húsz év múlva, mert ezen még nem gondolkodtam el – mondja Szabina. – Tudom, hogy szeretnék nevelőnek tanulni, és egy bölcsődében dolgozni. Az is meglehet, hogy egyszer nyitok saját bölcsődét, és ebből élek. Lesz férjem is, és mivel szeretem a gyerekeket, ezért biztosan lesznek saját gyerekeim. Lakásban szeretnék élni, és lesz egy autóm is, és mindenképpen úgy képelem, hogy ha nem is Szabadkán, de ebben az országban élek majd. A divat biztosan megváltozik, hiszen húsz évvel ezelőtt is nagyon más volt minden, mint most, de egyébként is gyorsan változik a világ, és a jövő is nagyon más lesz, ám remélem, minden téren jó irányba haladunk.

Dóra a jövő tudományágaival szeretne foglalkozni.

– El tudom képzelni magam, hogy húsz év múlva természetgyógyászként fogok dolgozni valahol külföldön, például Németországban vagy Franciaországban. Szerintem addigra már a most ismert szakmák nagy részére nem is lesz szükség. Gondolom, hogy természetgyógyászként az anyagi javakat is meg tudom teremteni magamnak. Lesz egy nagy házam, egy luxusautóm, ami viszont keveset fogyaszt, és biztosan jólétben fogok élni. A férjem is jó módú lesz, de szerintem nem lesznek gyerekeink, legalábbis én nem szeretnék. Luxuskörülményeket képelem magam köré. Biztosan követni fogom a divatot, de csak azt veszem meg, ami tetszik. Hogy a világ milyen lesz húsz év múlva, az csak az emberektől függ, tönkre is tehetjük, és meg is szépíthetjük. Szerintem javulni fog a helyzet.

Sztojánovity Livia

Hópaplanra várva

Decemberben már természetes, ha puhán szállingózik a hó, vas-tag jégcsapok lógnak az ereszekon, a gyümölcsfák fehéren nyújtózó ágain fekete varjak ülnek, és éhes pillantással figyelnek az udvarra kerülő minden hulladékra. A január többnyire az év leghidegebb hónapja, ám a szűziesen fehér hótakaró és a kristálytisza levegő ilyenkor is kirándulásra csábít. Havazás után különösen jó alkalom nyílik arra, hogy felfrissítsük, tökéletesítsük nyomolvasási ismereteinket, de számos egyéb lehetőség is kínálkozik a legkülönfélébb téli megfigyelésekre. Vannak madárfajok, amelyekkel éppen a legkeményebb fagyok idején találkozhatunk a leggyakrabban. Ilyenkor a Dunán úszó kercecék, a fehér és fekete tollakkal ékes kis bukó gácsérok, a füstös és a hegyi réccék, de télire az erdőből a kertekbe húzódnak a kis ökörszem is, ahol a rózserakás között vagy az élősövényben egészen kora tavaszig gyönyörködhetünk egérszerűen fürge mozdulataiban.

Kerceréce

Széncinege

Aranyszemű fátyolka

Sárgásfehér téli bundájában feszít még a hermelin, a temetőben álló fenyőfákon szorosan a törzs mellé simulva ülnek a csoportosan telelő erdei fülesbaglyok, miközben a hideg északi szél ívelt hótortaszokat emel a bokrok és a kerítések elé. De azért januárban itt-ott már előtűnnek a naptárban még oly messzi tavasz első, csalhatatlan jelei. Az erdő mélyén és a nagyobb parkokban esténként hangosan kiáltozik a szerelmes macskabagoly, a tanyák közelében megszólal a kis kuvik, revírje felett nászrepül a rétisaspár, s mintha a rügyek is duzzadnának kissé már. A hónap végén megkezdődik a mezei nyulak násza, de a nyomok alapján megfigyelhetjük azt is, hogy az éhes állatok egyéb híján az árokparti bokrok ágait is megrágcsálják. Enyhébb napokon a behavazott gallyak között üldögélve halkán dúdolgatni kezd a feketeterítő, s a széncinege kicsit bizonytalan, első „nyitni-kék”-je már a távoli tavasz első üzenetét lopja az erdőbe, a kertekbe és a havas dombok közé.

A hazai rovarvilág képviselőinek java része pete- vagy bábakban telel át, de akadnak kivételek is. A kora tavasszal már repülő sárga citromlepke, kis rókalepke, nappali pávaszem és bogáncspillangó lepkeként éri meg a tavaszt. Már az őszi hónapokban találkozhatunk velük, amikor alkalmas téli pihenőhelyet keresve a nyitott ablakon át a konyhába, a szobába, a kamrába és a padlásra is berepülnek.

Verőköltő bodobácsok

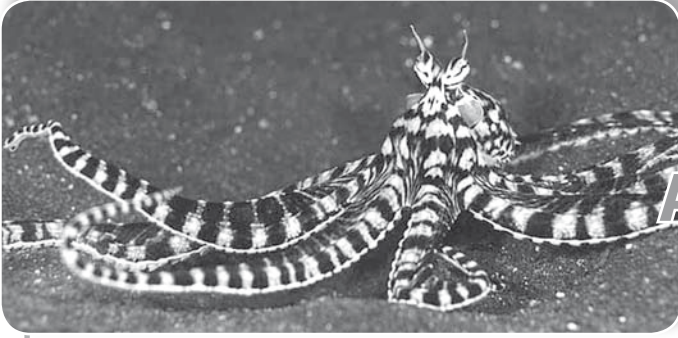
Lódarázs

Az első langyos, tavaszi napsugarak előcsalogatják a feketén és pirosan mintázott verőköltő bodobácsokat, más néven suszterbogarakat. Ősszel addig maradnak ébren, amíg azt az időjárás megengedi, azután vaskos fakéreg alá, az avarba, moha alá húzódnak, s a téli hónapokban ott pihennek dermedt állapotban. Ugyancsak kora tavasszal bújnak elő az első hétpettyes katicabogarak is, a dongólegyek pedig a napsütötte, enyhébb téli napokon átmenetileg megszakítják téli pihenőjüket, s a házak védett falain sütkéreznek.

A sáskák késő ősszel elpusztulnak, csak petéik telelnek át, s a tavasszal kikelő lárvák tucatnyi vedlés után érik el a kifejlett állapotot. A lőtücsök lárvái lehúzódnak a talaj fagymentes részeire, néha akár méteres mélységbe is, máskor trágya- vagy komposztgödrökben vészelik át a téli hónapokat. Lárvaalakban telel át a föld alatt a mezei tücsök is, amelynek a fejlődése csak tavasszal fejeződik be.

A ragadozó rovarokhoz tartozó aranyszemű fátyolkák egy része imágóként (kifejlett rovarként) telel át. Velük is találkozhatunk ősszel, amint az épületek belsejébe igyekeznek, de megtaláljuk őket az elálló fakéreg mögött, a korhadásos üregekben és más, telelésre alkalmas rejtekhelyen is. Bábformában telel át legnagyobb lepkefajunk, az éjjeli nagy pávaszem, míg más lepkefajok petealakban várják a tavasz érkezését. A hangyák dermedten pihennek a boly mélyén, ahol megfelelő védelmet találnak a hideg ellen, hacsak a zöld küllő meg nem lékeli a boly oldalát, vagy a vaddisznók ki nem túrják őket. A lódarazsak ősszel szinte kivétel nélkül elpusztulnak. Tavasszal néhány megtermékenyített „királynő” hozza létre az új nemzedéket, ő kezd hozzá a fészek építéséhez, és ő eteti az első lárvákat is.

Sch. E.

Az átváltozás mestere

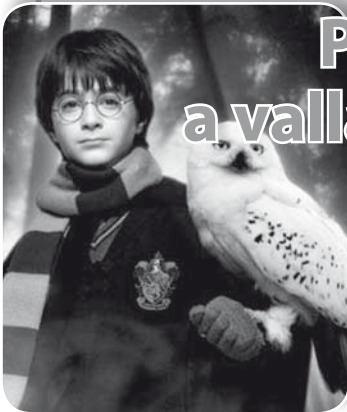
Rájának, lepényhálnak, kígyónak is tudja álcázni magát az indonéz utánzó polip, a színét és az alakját is pillanatok alatt meg tudja változtatni. Ezzel a trükkel veri át a rá leső ragadozókat.

Régóta ismert tény, hogy a polipok a mimikri nagymesterei. Több fajuk különleges színváltoztatási képességgel bír, mások pedig képesek egy másik faj alakját magukra ölteni. A *Thaumoctopus mimicus* azonban mindkét trükköt be tudja vetni, így, ha fenyegetve érzi magát, egy pillanat alatt mérges kígyónak vagy éppen oroszlánhálnak

tudja álcázni magát. A 60 centiméter hosszúra megnövő utánzó polipot 1998-ban fedezték fel Indonéziában, egy iszapos folyótorkolatban, Celebesz partjainál. Azóta folyamatosan ejti ámulatba az őt tanulmányozó szakembereket, mivel mostanra 9-10 különféle alakban látták.

Leggyakrabban lepényhálnak, tengeri kígyónak, oroszlánhálnak és medúzának álcázza magát, így csapja be és ijeszti el a ragadozókat.

Az utánzó polipokra elsősorban barrakudák és kistestű cápák vadásznak, míg ők maguk főleg kisebb halakkal, rákokkal táplálkoznak. Indonézia és Malajzia vizeiben találkozhatunk velük.

Potter vagy a vallás a hibás?

zetnek egy gyöngybagolyért, egy ritkább fajért viszont még mélyebben a tárcájukba nyúlnak. A *New Scientist* úgy tudja, hogy egy bengáli uhuért például akár 900 dollárt is megadnak egyesek.

A probléma nem új keletű, Angliában is felütötte a fejét a Hedvig-mánia. A szigetországban nincs külön engedélyre szükség, bárki vásárolhat baglyot, így megugrott az otthon tartott nemes madarak száma. Aztán, mikor a gyerekek ráuntak a baglyokra, sok állat feleslegessé vált. A Wight-szigeten külön menhely ad otthont a megunt baglyoknak.

Nem biztos azonban, hogy kizárólag a Harry Potter-filmek körüli felhajtás a madárfogyás oka. Helyi állatvédők szerint vannak olyan indiai vallási rituálék, melyekhez baglyokat vadásznak le: a madarak arra keltenek, hogy feláldozzák őket az isteneknek. Szintén veszélyezteteti a bagolyállományt a Diwali fényünnep. Az öt napig tartó rendezvény október közepére vagy november elejére esik, és minden évben megrendezésre kerül. Az élet ünnepének is szokás nevezni – paradox módon éppen az életünnep okozza sok száz madár halálát az eseményt kísérő rakéták és más tűzijátékok miatt.

Egyre csökken India bagolyállománya. A természetvédelmi miniszter a Harry Potter-filmek körüli hisztériát okolja, az állatvédők másra gyanakszanak. Szerintük hindu vallási rítusok miatt fogynak a madarak.

A TRAFFIC nevű állatvédő egyesület Az éjszaka veszélyeztetett örei című jelentésében arra figyelmeztet, hogy egyre nagyobb veszélyben van India vadon élő bagolypopulációja. Jairam Ramesh, az ország természetvédelmi minisztere egyértelműen a Harry Potter-lázat okolja a jelenségért. Az ifjú varázsló hűségese segítője, a mókás Hedvig nagyon elnyerte a kultuszfilm rajongóinak tetszését, sokan minden követ megmozgatnak, hogy ők is szert tegyenek egy bagolyra.

Indiában tilos a vadon élő madarakkal való kereskedelem minden formája. Szomorú módon a tiltás nem igazán működik, sőt talán még fokozódott is a csapdázás. Az emberek 67 dollár körüli összegeket fi-

Lasszóval halat fogni tilos!

Amerikában vannak helyek, ahol nem szabad uszkárt színházba vinni, ahol tilos a békáknak este 11 után kuruttyolni, és ló csak hosszúnadrágban mehet az utcára. Válogatás a legköztöbbsébb amerikai törvényekből, amelyek még mindig érvényben vannak.

Van köztük olyan, amely ma is megállja a helyét, de azok vannak többségben, amelyeket ma már nehéz nevetés nélkül olvasni. Hihetetlen, hogy ezeket valamikor teljesen komolyan gondolták.

Illinois: Tilos kutyának, macskának vagy más háziállatnak égő szivart adni.

Tilos az állatokat whiskeyvel kínálni.

Darazsaknak tilos a városokban röpködni.

Chicago városában tilos uszkárt a színházba vinni.

Northbrookban a kutyák nem ugathatnak egyszerre 15 percnél tovább.

Észak-Karolina: Tilos a macskák és kutyák közötti csejeteget.

Dél-Karolina: A lovakat csak hosszúnadrágban lehet az utcára vinni.

Tennessee: Lasszóval tilos halat fogni.

Memphisben tilos a békáknak este 11 óra után kuruttyolni.

Washington: Aranyhalat csak akkor szállíthatunk a városi buszra, ha az állat csöndben marad.

Alaszka: Az eszkimó kutyák ki vannak tiltva az iskolákból.

Anchorage városában tilos a kutyákat a kocsi tetejére kötni.

Louisiana: A kutyának joga van az első harapáshoz.

New Jersey: Az állatkertben tilos az állatoknak whiskeyt és cigarettát kínálni.

New York: Brooklynban tilos egy kutyát arra kényszeríteni, hogy a fürdőkádban aludjon.

Connecticut: Hartford városában illegális a kutyák oktatása.

Ohio: Paldingban a rendőr megharaphatja (!) a kutyát, ha nem tudja máshogy lecsendesíteni.

Oklahoma: Az állam egyes részein bírsággal vagy akár elzárással is büntethető az, aki csúnya grimaszokat vág a kutyájának.

A kutyák háromfős vagy annál nagyobb csoportba csak a polgármester aláírásával ellátott engedély birtokában gyűlhetnek.

Kentucky: A Fort Thomasban élő kutyáknak tilos autótak molesztálniuk.

HOROG

Pettyes harcsa

Ictalurus punctatus (Rafinesque, 1818)

Ismertetőjegyek. Teste megnyúlt, hengeres, a farokrészen oldalról összenyomott. Feje felülről lapított, szájnyílása nagy és végállású, körülötte nyolc bajuszszál található. Szeme közepes nagyságú, a másik két törpeharcsafajánál nagyobb. A hátúszóját 5–6, anális úszóját 24–29 osztott úszósugár merevíti. A hát- és farokúszó között egy kicsiny zsírúszót visel. Úszói lekerekítettek, a szegélyük domború, kivéve a farokúszóját, amely bemetszett. Teste csupasz, pikkelytelen, színe a háton barnásszürke, oldala szürkés vagy zöldesszürke, a hasa fehéres. A test oldalán fiatal korban kisebb feketés pettyek található, idősebb korra azonban eltűnhetnek. Uszonyai és az úszósugarak világosszürkék, áttetszőek. Hossza elérheti a 90 cm-t, tömege a 10 kg-ot.

Hasonló fajok. A törpeharcsához és a fekete törpeharcsához hasonlít legjobban, de azok anális úszójában a sugarak száma 23 alatt marad. Ezenkívül a pettyes harcsa testén fiatal korban apró sötét pettyek található és a farokúszója mélyen bemetszett. Az afrikai harcsához is hasonlít, de annak a hátúszója hosszú, a harcsának pedig nincs zsírúszója.

Környezet. Eredeti hazájában állóvizekben és a folyóvizek alföldi szakaszain egyaránt megtalálható. Élőhelye eltér a nálunk megho-

nosodott törpeharcsákétól, ugyanis nem az iszapos aljzatú, hanem a kavicsos, kemény aljzatú vizek területét részesíti előnyben.

Táplálék. A fiatalok kisebb vízi gerinctelenekeket fogyasztanak. Kifejlett korban növényi eredetű táplálékot is választhat, de táplálékának jelentős részét fenéklakó gerinctelen szervezetek, vízi rovarok, rákok, kishalak adják.

Szaporodás. Ívása 21–29 fokok vízhőmérséklet mellett, áprilistól augusztusig tarthat. Ívóhelyként alámosott partszakaszokat, köves, üreges aljzatot választanak. Az ikrások által lerakott ikraszám elérheti a 70 ezret, az ikra átmérője 3,3–4,0 mm között változhat. Az ívás végétével a hím őrzi az ikrát, páros úszóival folyamatosan friss vizet hajtva rá.

Elterjedés. Eredeti elterjedési területe Észak- és Közép-Amerika. Onnan hozták be a volt Szovjetunióba, majd Európa több országába, köztük Franciaországba, Olaszországba, Magyarországra és Horvátországba is.

Jelentőség. Növekedése kedvezőbb, mint a vizeinkben élő törpeharcsáké, ezért a közelmúltban foglalkoztak kísérleti jellegű nevelésével, tartásával. Természetes vizeinkben csak véletlenül kiszabadult példányai fordulhatnak elő.

Harka Ákos-Sallai Zoltán:

Magyarország halfaunája című könyve nyomán

A világ legnagyobb pikkelyese

A pikkelyes és a különféle tükrös meg csupasz testű Apontyok ugyanahhoz a fajhoz tartoznak. Ennek ellenére a rekordlistákon külön-külön tüntetik fel a teljesen pikkelyeseket és a hiányos pikkelyzetűeket. Elsősorban azért, mert a hiányos pikkelyzetűek jobb növekedési erélyekkel rendelkeznek.

A képen látható óriásponty jól ismert a horgászok számára. Eddig már többször is horogra került. Neve is van, ő Mary, a tókirálynő. Amikor legutóbb horogra akadt, súlya 40,2 kilogramm volt, ami a pikkelyes pontyok kategóriájában új világrekordnak számít.

Csukalegyezés

A legyező horgászást a halfogas legnemesebb formájának tartják. Sokáig az a nézet uralkodott, hogy ezt a módszert csak a rohanó hegyi patakok pisztrángjai, pérjei... ellen lehet alkalmazni. Ma már tudjuk, hogy a sík vidékek lustán vánszorgó folyóin, csatornáin, de még állóvizein is igen sikeresen lehet legyezni. És nem kell hozzá sem pér, sem pisztráng, sem lazac... Ljubomir Pejčić halszakértő és kutató, emellett megszálott horgász is. A zentai pajtásoknak már volt alkalmuk találkozni vele, amikor a Haltani Társaság tagjaként előadást tartott nekik. Amikor legközelebb arra jár, azt is meséltessék el vele, hogyan lehet legyezve ekkora csukákat fogni. De már most is tudni kell, hogy Ljubo ezt a nagy csukát – meg minden más halat is, amit fogott – visszaengedte.

November 18.

Jenő, Ottó, Péter, Jolán, Jónás, Odó, Pál, Román és Noé napja.

Jenő: Honfoglalás kori törzsnévből vált keresztnévvé. Török eredetű, jelentése: bizalmas, tanácsadó, miniszter. A 19. században mesterségesen azonosították az Eugén névvel.

Odó: A germán eredetű Odo névből származik, a németben az Ot- kezdetű nevek (Otmár, Ottokár) becézője, illetve az Ottó alakváltozata. Jelentése: birtok, gazdagság.

1928. XI. 18. – 82 éve történt

Elkészült az első szinkronizált rajzfilm, Walt Disney's Steamboat Willie c. filmje, melynek főszereplője Mickey egér.

1626. XI. 18. – 384 éve történt

Rómában megtartották a Szent Péter-bazilika végső beszentelését. Az épület a barokk építészet előfutára és csúcsa, Péter apostol sírtemploma és a pápa főtemploma. A bazilika központi épületét 1506-ban Bramante kezdte el építeni, a munkálatokat 1547 és 1564 között Michelangelo folytatta. A kupola befedésével az első részt Giacomo Della Porta fejezte be, majd 1612-ben a főhajót és az előcsarnokot Carlo Maderno építette.

November 19.

Erzsébet, Bonifác, Abdiás, Alicia, Bódor, Bónis, Maxim és Zobor napja.

Erzsébet: Héber eredetű bibliai név. Keresztelő Szent János anyjának a neve. A magyar névforma a héber Eliséba latin és nyugati nyelvekbeli Elisabeth változatából alakult ki. Jelentése: Isten az én esküm, Isten megesküdött, vagy Isten a teljesség, a tökéletesség.

Zobor: Szláv és magyar eredetű név, feltehetően Anonymus tette személynévvé a Nyitra melletti Zobor hegy nevéből. Jelentése: gyűlés, gyülekezet (remeték vagy szerzetesek gyülekezőhelyére utal).

1235. XI. 19. – 775 éve ünneplik

Árpád-házi Szent Erzsébet, a pékek, a koldusok, az ártatlanul üldözöttek, a csipkeverők védőszentjének ünnepe.

A ferences harmadrend, a ciszterciek, az Erzsébet-apácák, a pékek, a koldusok, az özvegyek, az árvák, az ártatlanul üldözöttek, a csipkeverők és a fátolykésztők védőszentje. A legenda szerint egyszer, amikor a szegényeknek vitt élelmet, és ezért felelősségre vonták, azt válaszolta, hogy rózsát visz. S valóban, amikor belenéztek a kosarába az rózsával volt tele. 1235-ben avatták szentté.

November 20.

Jolán, Zoltán, Bódog, Zsolt, Félix, Amália, Jónás, Florencia, Ödön, Bulcsú, Edmond, Emília, Emiliána, Piusz és Szilveszter napja.

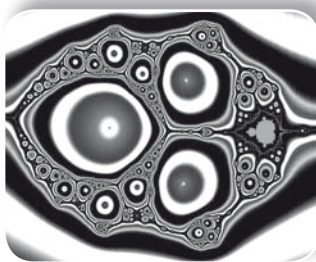
Jolán: Írói névalkotás Dugonics Andrásnak a Jólánka, Etelkának leánya című regényében (1803). Forrása a középkori magyar Jóleán (jó leány) név. A görög eredetű Jolanda, Jolánta magyarításának is tekintették.

Zsolt: A Solt név alakváltozata, amely azonos eredetű a Zoltán, valamint a Zolta és esetleg a Csolt névvel, az ótörök sultan szóból származik. Jelentése: uralkodó.

1912. XI. 20. – 98 éve történt

Reichenauban, Ausztriában megszületett Habsburg Ottó (eredeti nevén: Otto von Habsburg-Lothringen) politikus, I. Károly császár (IV. Károly néven magyar király) és Zita hercegnő gyermekeként. 1919-ben szülei Svájcba, majd Spanyolországba költözött, 1922 óta ő a Habsburg család feje. 1957-től a Páneurópai Unió alelnöke volt, 1973 óta elnöke, valamint 1979-től az Európai Parlament bajorországi képviselője. Hét nyelven 27 történelmi és politikai témájú könyvet írt.

1924. XI. 20. – 86 éve történt

Megszületett Benoît Mandelbrot lengyel származású francia matematikus, a fraktálgeometria atyja. A Princeton Egyetemen tanult, ahol Neumann János támogatását élvezte. A matematikus az 1970-es években lett világhírű a fraktálgeometria népszerűsítésével; Mandelbrot bebizonyította, hogy a bonyolult struktúrák egyszerű képletekkel is leírhatók.

November 21.

Olivér, Mária, Ilián, Rúfusz és Kolumbán napja.

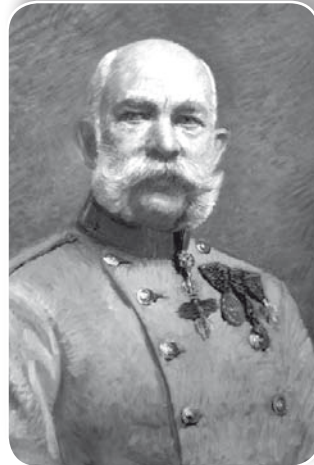
Olivér: Latin eredetű név. Jelentése: olajfaültető. Más feltevés szerint, germán eredetű, jelentése: tündér, manó, sereg. **Kolumbán:** A latin Columbanus névből való. Jelentése: galambos, galambkedvelő.

1694. XI. 21. – 316 éve történt

Párizsban megszületett Voltaire (eredeti nevén: François Marie Arouet) francia író

és filozófus, aki a francia felvilágosodás korának egyik kiemelkedő alakja volt.

1916. XI. 21. – 94 éve történt

Schönbrunnban 86 éves korában meghalt Ferenc József osztrák császár, magyar és cseh király. Utódjaként második fokú unokaöccse, a főntebb emlegetett I. Károly (IV. Károly néven magyar király) lépett a trónra.

November 22.

Cecília és Filemon napja.

Cecília: Latin eredetű név. A Caecilius római nemzetségnévből származó férfinév a női párja. Lásd még a Cecilián férfinévnél. Jelentése: A Caeciliusok nemzetségéből való. A név alapja egy vak jelentésű latin szó.

Filemon: Görög eredetű név. Jelentése: barátságos, nyájas, szíves érzelmű. Más magyarázat szerint a név a csók jelentésű philéma szó származéka.

1877. XI. 22. – 133 éve történt

Megszületett Ady Endre költő, újságíró. A Nyugat első nemzedékének vezéregyénisége, nemzeti líránk egyik legnagyobb alakja. Szerelméhez, Diósné Brüll Adélhoz írta Léda-verseit. Későbbi feleségét, Boncza Bertát költeményeiben Csinszka névvel nevezte.

1890. XI. 22. – 120 éve történt

Lille-ben megszületett Charles De Gaulle francia politikus és tábornok, aki az V. Köztársaság első elnöke volt 1959-től 1969-ig.

November 23.

Kelemen, Klementina, Dániel és Kolumbán napja.

Klementina: Latin eredetű név, a Kelemen férfinév nőiesítő továbbképzése. Jelentése: jámbor, szelíd.

Dániel: Héber eredetű bibliai név. Jelentése: Isten a bírám.

1927. XI. 23. – 83 éve történt

A norvég Erik Rotheim szabadalmaztatta találmányát, a szórófejes flakont. Az első aeroszolos (vagyis cseppfolyósított hajtógázt tartalmazó és szórófejes) flakont Lyle David Goodloe és W. N. Sullivan találta fel 1944-ben. Ennek előfutára volt a norvég Erik Rotheim találmánya, a szeleppel és hajtórendszerrel ellátott flakon, amely egyaránt képes volt tárolni, illetve szétszórni a folyadékot. Az első festékszóró flakon ezen alapján Edward H. Seymour szabadalmaztatta 1949-ben.

1941. XI. 23. – 69 éve történt

Megszületett Franco Nero olasz színész, filmproducer, filmrendező, forgatókönyvíró (Keoma, Honfoglalás). Eredeti neve: Francesco Giuseppe Sparanero. Az első nyugati filmsztár volt, aki rendszeresen vállalt felkéréseket a szocialista országokban is: jugoszláv, szovjet, cseh és számos magyar filmben is szerepelt pályafutása során.

November 24.

Emma, Virág, Flóra és Szvetlána napja.

Virág: Magyar eredetű név, a Flóra női név magyarítására. Jelentése maga a név.

Flóra: Latin eredetű mitológiai név, a virágok és a tavasz római istennőjének a neve. Jelentése: virág.

Szvetlána: Orosz eredetű név. Jelentése: virág.

1859. XI. 24. – 151 éve történt

Charles Darwin angol természettudós megjelentette a Fajok eredete című munkáját. A könyv ismertette elképzeléseit az evolúcióról és a természetes szelekcióról.

1954. XI. 24. – 56 éve történt

Szarajevóban megszületett Emir Kusturica szerb filmrendező, forgatókönyvíró, színész, producer, zenész és zeneszerző. Az 1980-as évek óta rendez mozifilmeket. Alkotásait a legjelentősebb fesztiválokon díjazták, Cannes-ban például kétszer is elnyerte az Arany Pálmát. Alkotásainak valószínűségi védjegyévé vált barátja, Goran Bregović muzikája.

LEXIKON

NEVEM: Béres Szandra.

SULIM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly
Általános Iskola, 5. b.

OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Bacsai Dávid.

ALSÓS TANÍTÓIM: Szűgyi Livia, Apró
Zsófia, Gergely Antal, Berta Rózsa.

AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE: Elnök:

Vastag Nikolett; titkár: Lehoczki Anna;
pénztárosok: Bács Ágnes, Szécsényi
Kata.

KEDVENC TANTÁRGYAIM: Rajz, torna.

AMI NEHEZEN MEGY: Matek.

KEDVENC TANÁROM: Ambrus Éva.

KEDVENC FILMEM: Barátok közt.

KEDVENC SPORTOM: Görizsek.

KEDVENC SZÍNEIM: Fekete, lila.

KEDVENC HÓNAPOM: Január.

KEDVENC ÉTELEIM, ITALAIM: Spagetti,
palacsinta, Hello, Fanta, Coca-Cola.

MIT TUDOK FŐZNI, ELKÉSZÍTENI?

Palacsinta.

KEDVENC ÁLLATOM: Kutya, Gesztenye a
neve.

NO, ÉS A SZERELEM? Nincs.

NEVEM: Bajúsz Árpád.

BECENEVEIM: Bajúsz, Árpi.

CÍMEM, TELEFONSZÁMOM:
24430 Ada, Október 8. u.
75.; 063/409-450.

SULIM, OSZTÁLYOM: Cseh
Károly Általános Iskola,
5. c.

OSZTÁLYFŐNÖKÖM:

Pesznyák Erika.

ALSÓS TANÍTÓIM: Ürményi
Erika, Barna Helga.

AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE:

Elnök: Raffai Balázs, titkár:
Csuvik Sarolta, pénztáros:
Horvát Alíz.

KEDVENC TANTÁRGYAIM:

Biosz, torna.

AMI NEHEZEN MEGY: Töri.

KEDVENC TANÁRAIM:

Pesznyák Erika, Király
Attila.

**KEDVENC OLDALAM A JÓ
PAJTÁSBAN:** Vicckupac.

KEDVENC KÖNYVEM: Harry
Potter.

HOBBIM: Pecázás.

KEDVENC FILMJEIM: Avatar,
Penge.

KEDVENC SPORTJAIM:
Karate, foci.

KEDVENC EGYÜTTESEIM:
Republic, Radio Killer.

KEDVENC DALOM: Red Red
Wine.

KEDVENC SZÍNÉSZEM:

Edi Morfi.

KEDVENC SZÍNEM: Kék.

KEDVENC ÉVSZAKOM: Tél.

KEDVENC ÉTELEM, ITALOM:
Spagetti, kóla.

MIT TUDOK FŐZNI?

Rántottát.

KEDVENC ÁLLATAIM: Kutya
(Beki), macska (Mirci, Ancsi,
Marci).

MI LESZEK, HA NAGY

LESZEK? Még nem tudom.

NO, ÉS A SZERELEM?

Egyelőre nincs.

Levelezőtársat keresek.

NEVEM:

Bátori Csillag.

BECENEVEIM: Csillag,
Csilli.

CÍMEM: 24430 Ada,
Becsei út 16.

SULIM, OSZTÁLYOM:
Cseh Károly
Általános Iskola,
5. c.

OSZTÁLYFŐNÖKÖM:

Pesznyák Erika.

ALSÓS TANÍTÓIM:
Ürményi Erika,
Barna Helga.

AZ OSZTÁLY

VEZETŐSÉGE:

Elnök: Raffai Balázs,

titkár: Csuvik
Sarolta, pénztáros:
Horvát Alíz.

KEDVENC

TANTÁRGYAIM:

Rajz, matek, biológia.

AMI NEHEZEN MEGY: Nincs
semmi, ami nehezen
menne.

KEDVENC TANÁRAIM:
Pesznyák Erika, Király
Attila.

KEDVENC OLDALAM A JÓ

PAJTÁSBAN: Vicckupac.

KEDVENC KÖNYVEM: Sok
van, de nagyon szeretem
Penny kalandjait és az
enciklopédiákat is.

HOBBIAIM: Lovaglás,
kutyasétáltatás,
kerékpározás.

KEDVENC FILMEM: Klónok
háborúja.

KEDVENC SZÍNEIM: Mind,
kivéve a túl sötétzöldet.

KEDVENC SPORTJAIM:

Lovaglás, görizés,
kerékpározás.

KEDVENC DALOM: Sokat
kedvelek.

KEDVENC ÉVSZAKAIM: Nyár,
tél, tavasz.

KEDVENC ÉTELEIM, ITALAIM:

Lazanya, spagetti,
limonádé, tea.

**MIT TUDOK FŐZNI,
ELKÉSZÍTENI?** Puding, tea,
kávét.

KIS KEDVENCEIM: Csengő,
Snoopy (kutyák).

**MI LESZEK, HA NAGY
LESZEK?** Hát még nem
tudom, de állatokkal
szeretnék foglalkozni.

Budapesti kirándulás

Pénteken, október 17-én reggel nyolckor indultunk Budapestre, a Tüskevár vetélkedőre. Egy kicsit aggódtam, mivel először kellett a régi osztályom ellen versenyezni. Budapestre hat óra alatt értünk, és rögtön ebédelni mentünk. A kajálás után megkezdődött a verseny. Nagyon izgalmas volt, és először, amióta megrendezik, a közönség is részt vehetett benne. A néző, ha helyes választ adott, kártyát kapott, és akinek a legtöbb kártyát sikerült megszereznie, külön diplomát nyert. Amir harmadik lett ebben a játékban. A zsűri (tanárok) szerintem nem volt igazságos, mivel nekünk négy százszázalékosan biztos válaszukra csak tizenhat pontot adtak, a földváriaknak, meg a doroszlóiaknak pedig ugyanazért harminc pontot. Így a végén harmadikok lettünk. Nem baj, úgyis csak játék volt az egész.

Sok érdekes helyen jártunk, ám legérdekesebb a Csodák Palotája és a Hősök tere volt. A Csodák Palotájában vettem varázkártyákat, és most úgy érzem magam, mint egy igazi varázló. A Hősök téren lefényképeztem minden volt magyar király szobrát, és mindenki megmászta a hét fővezér emlékművét. Mivel már sok cirkuszban jártam, a cirkuszi előadás nekem nem volt olyan különös.

Érdekes, hogy mindennap rántott csirke volt az ebéd meg a vacsora, minha tudták volna, hogy mit szeretek a legjobban, és mi az amit nem kapok sohasem otthon.

Mindennap mentünk bevásárolni. Főleg ruhaneműt és édességet vettünk. Meg egy-egy könyvet is. Pénteken és szombaton az Ár-

kád Üzletházban, vasárnap pedig a Corában költöttük a pénzünket. Második nap, mivel a kollégiumhoz közel van, bementünk az Ikea bútörüzletbe. Az egész épület egy nagy labirintus. Csak egy kijárata van, és végig kell menni az egész üzleten, hogy kifizethessük a vett cuccot. Közben persze mindenki vett egy-egy plüssjátékot vagy egy-egy párnát. A végén a kosarunk egy patkánytelep lett, mert mindenki beledobta a 200 forintért vett plüsspatkányait. Úgy kifáradtam, hogy alig tudtam állni a lábamon. A kollégiumban Muhi tanár úr várt minket azzal a véleménnyel, hogy az óvodába valók vagyunk, mivel a fiúk állandóan játékpisztollyal lövöldöztek, mi, lányok pedig plüsspatkányokat vásároltunk. Vasárnap Visegrádra kirándultunk. Ott még soha sem jártam, ezért nagyon érdekes volt számomra.

Üres pénztárcával értem haza, vasárnap este tíz óra körül. Csak kilencvenöt forintom és száznegyven dinárom maradt a zsebpénzből. Sokan átaludták az utat. Szavaztunk is arról, kinek az alvási póza a legérdekesebb. Az első helyet Dóri nyerte, aki az előtte levő ülés asztalájára bukva aludt. Én nem is voltam olyan fáradt, mint a többiek, akik másnap délután sem tudtak eljönni az iskolába.

Nagyon meg vagyok elégedve a kirándulással. Remélem jövőre is mehetek majd Budapestre. Már megbeszélték a tanárok, hogy A károkatonák lesznek a vetélkedő témája. Alig várom a következő évet, hogy megmutassuk a zsűrinek, valójában mire vagyunk képesek.

R. E.

A Szivárvány 2010 nemzetközi gyermek képző- és iparművészeti pályázatra megközelítőleg ötezer gyermekmunka érkezett a világ 24 országából. A hajdújárasi Petőfi Sándor iskolából Apró Dániel bronzérmet kapott, az EmArt Műhelyből Rác Göngyi és Grubanov

Dorottya arany-, Viktoria Semi és Zita Renáta ezüst-, míg Vita Mikovics bronzérmes lett, a J. J. Zmaj iskolából Molnár Andor lett aranyérmes.

EMI

Viktoria: Biodiverzitás

Vita: Esős nap

Gyöngyi: Vasút gyermekszemmel

RÜGYFAKADÁS

Péri lányok szép hajáról

(Ballada Mikszáth Kálmán azonos című novellája alapján)

*Öreg Péri mit gondolt ki egyszer,
lányait ő ne hagyja csalódní, a vesztére
lányait aratni elküldi,
majd megtanulnak asztagba kötözni.*

*Judit a kendőjét letette,
de nem is sejtette, hogy Csató Pista ezt rögtön kiszemelte,
zsebre tette, rejtegette, titkos csókjaival belehelte.*

*Olló, olló, te átkozott,
Judit haja miattad elkárhozott.
Megtörve, mint lilium fekszik ágyában,
olyan, mintha feküdné koporsójában.*

*Az öreg Péri jóra készítetett,
csalárdságtól féltett,
én szegyenben maradtam,
az élettől mily csúfságot kaptam.*

*Én fehér lilium,
Kata piros rózsa
tudnak rólnuk minden faluba,
minden faluban tudják a hírt,
hogy egy lány mennyit veszít.*

*Szegény atyám nagyon féltett,
széltől, fagytól mindig védett.
Nem gondoltam, hogy a szerelem,
ennyi kint hoz majd énnekem.*

*Judit, te cafka!
Nem figyeltél intő szavamra.
Szavaimra nem hallgattál,
így szegyenben maradtál.*

*Péri Juditnak a haja lett a veszte,
Csatónének ollója le-nyestete.
Amikor ez kitudódott,
a Péri család szitkozódott!*

Brindza Beatrix, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

J. W. Goethe költeményének fordítása német nyelvről

Éji vándor dala

*Éjjel a dombokon
csend van.
A fa lombjai sem mozognak,
de te érted a szellőt.
A madarak is alszanak,
várj, hamarosan nyugszol te is.*

**Veréb Roland, 7. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Éji vándor dala

*A dombok magaslatán,
ahol csend jár,
hol a fák az eget elérik,
téged is megérint az alkonyi
lány nyári szellő,
és az erdő mélyén bűvő madárkát;
de várj, te is vele együtt
nyughatsz talán!*

**Anitics Emese, 7. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

A Montgomery lakomaterem

(Leírás A walesi bárdok alapján)

Elismert matematikusként nagyon szerettek a nagyurak, így meghívást nyertem egy közös, nagy vacsorára a Montgomery várba. A hintóm hosszú, erdős úton vitt a vár felé, amely hatalmas kövekből épült, vizesárokkaal volt körülvéve, és óriási bástyákkal védték a betolakodóktól.

Engem egy apród fogadott, és kísért a száznál is több lépcsőn a lakomaterembe. A többi vendéget is szolgálók és udvarhölgyek várták, és vezették a helyükre. A hideg, kopár falak csak néhol voltak díszítve a vár uráról készített festményekkel, amelyek a fáklyákkal megvilágított folyosón elég ijesztőnek tündek. Egyszer csak egy ajtó előtt találtam magam, amit két alabárdos őrzött és nyitott ki. A terem közepén százszemélyes asztal fogadott megterítve szebbnél szebb dolgokkal: aranyserlegek a fehér porcelántányérok előtt, és ékes ezüst evőeszközök mellettük. Az asztalon különféle sülték, malac- és vaddisznópecsenye, ökörsült, fácánsült és őzgerinc sorakozott, és jó borokat kínáltak mellé a szolgálók. A székek nehéz, faragott fából készültek, az apródok alig bírták kihúzni, hogy leüljünk. A sarokban a zenekar reneszánsz muzsikát játszott, a címerekkel és zászlókkal díszített emelvényen. Az ablakok vörös függönyökkel voltak ékesítve. A várúr széke az asztalfőn volt elhelyezve, két udvarhölgy között. A vacsora alatt zsonglőrök és tűzfújók szórakoztatták az urakat.

A lakoma hajnaltájt ért véget. A vendégeket külön szobákba szállásolták el, hogy kipihenjék a lakoma fáradsalmait. Másnap reggel élményekkel tele vágtam neki a hazavezető útnak. Engem megigézett a Montgomery vár hátborzongató szépsége.

Galusz Márton, 6. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Mit jelent számomra a boldogság?

Hogy mit jelent számomra a boldogság? Ezt a kérdést nehéz megválaszolni.

Boldogság, öröm, elégedettség és még hány színönimája van ennek a szónak? Űlök a fehér papírt bámulva, és próbálok megfogalmazni, mit jelent számomra ez a szó: boldogság. Költők, írók szebbnél szebb megfogalmazásban írtak már róla. A boldogság mindenkinek mást jelent. Van, akinek az anyagiakat. Egy csecsemőnek megbújni édesanyja öleiben, egy ifúnak elmerülni a szerelem tenyerében. Egy szülőnek családja jóléte, egészsége, egy idős embernek látni gyermekei, unokái boldogságát.

Hogy nekem mit jelent a boldogság, valójában magam sem tudom. Boldog vagyok, ha ötöst kapok, mikor jó eredményeket érek el egy versenyen, mikor teljesülnek a vágyaim. De talán mégis akkor vagyok a legboldogabb, mikor a barátaimmal, szeretteimmel lehetek. Mikor érzem, hogy számíthatok valakire.

A boldogság talán egy virágos, végtelen mező, melyen a nyugalom árad át. Pillangók szállnak virágról virágra. A szellő nesztelenül fújdogál. A rét közepén fekszem, s nézem a végtelen égcsínek égbolton. A csendet távolról egy rigó éneke töri meg. Úgy érzem boldog vagyok, semmi nem állhat a boldogságom útjába.

Boldogság–boldogtalanság. Csak egy hajszálnyi különbség van a két szó között. Mint amikor egy pihekönnyű hópehely hull a magasból le a sáros útra, úgy lesz a boldogságból boldogtalanság. Elillan, mint egy szálló pillanat. Hiába kapsz utána görcsösen, ragaszkodsz hozzá. Csak egy érzés, mi szertefoszlik hirtelen. A boldogság olyan, mint a levegő. Csak a hiánya tűnik fel.

De a remény mindig él benned, hogy újra kiderül, a sötétség eloszlik, s újra önfeledten boldog lehetsz.

Szítás Anita, 8. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Vituska Viktória csantavéri tanuló rajza

Toldi Miklós szerepében

Toldi Miklóssal egy pesti csárdában futottam össze. Ő az egyik asztalnál, én a másiknál emelgettem a borospoharat.

Odajött hozzám, és elmesélte, hogy nagyon várja a szombatot, mert meg kell vívnia a csehvel, hogy megvédje a magyarok becsületét. Hajnalhasadásig vigadtunk és táncoltunk. Egy rossz lépés miatt Toldinak kifcamodott a bokája. Ilyen lábbal nem harcolhatott, ezért felajánlottam, hogy megvívok helyette a csehvel. Elfogadta az ajánlatomat. Felvettem hát Miklós páncélját, fegyverét, és felpattantam a paripájára, majd elindultam a Duna felé. Az úton nagy örömmel fogadtak az emberek. A király a parton várt, és sok szerencsét kívánt. A csónakom ki volt kötve a Duna pesti partjára, beszálltam, és megragadtam az evezőket. A budai oldalon a cseh is készülődött. Gőgösen eltelve magától evezni kezdett a sziget felé. A parthoz érve gúnyosan rám pillantott, majd lekezeltünk egymással. Kardot ragadtunk, és harcolni kezdtünk. Jó félórás viaskodás után kicsúszott a kard a kezemből, és mielőtt végezt volna velem a cseh, felébredtem.

Ébredés után boldogan láttam, hogy a szobámban vagyok.

Temunovity Sztella, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Levél egy képzeletbeli barátnak

Kedves Valentina!

Amióta utoljára leveleztünk egymással, sok minden történt velem. A legérdekesebb a németországi utam volt, a testvéremmel. Izgatottan vártam augusztus 7-ét, mert először utaztam repülővel.

Mikor beszálltam a repülőbe, azt gondoltam, hogy nem fogok kinézni az ablakon, de utazás közben a szemem állandóan az ablak felé nézett. A föl- és leszállás volt a legérdekesebb, míg a repülő kanyargása és az érzékedése volt a legkellemetlenebb. De ez nem is olyan fontos, inkább leírom, mi mindent láttam az alatt a csodálatos tíz nap alatt, amit sosem fogok elfelejteni.

A nagynénimmél és a nagybácsimmal voltunk látogatóban. Ők a Frankfurtól nem messze levő Bernsbach falucskában élnek, egy nagyon szép házban. Az unokatestvéreim közül csak Éva volt velünk, mert Annának dolga volt, így vele csak egyszer találkoztam. Az első napot a rokonoknál töltöttük. Másnap fölmentünk Frankfurt legmagasabb, ötvennégy emeletes épületének tetejére, ahonnan látszott az egész város. Mégis a legislegérdekesebb a hétvége volt, amikor a nagynénim és a nagybácsim elvitt minket Legolandba és a Csipkerózsika-várba. Szerintem te is azt gondolod, hogy Legolandban minden legóból van, ebben nagyon tévedsz. Ezen a helyen a legók mellett még sok más is van. Van itt négy hullámvásút is, négy vízi játszótér, egy cirkusz és még sok minden más. Nem is lehet az egészet egy nap alatt körüljárni. Míg a nagybácsim és a testvérem kipróbáltak egy hullámvasutat, addig a nagynénim meg én elmentünk egy toronyba, ahonnan látszott az egész Legoland.

Aznap az Algolyban, egy szállodában aludtunk, másnap pedig elmentünk a Csipkerózsika-várba. A kastély nagyon szép és nagyon nagy. Még mindig minden a szemem előtt van. Az Alpokat mintha festették volna, olyan gyönyörűek voltak. Minden csodálatos volt. Most úgy tűnik, az egészet csak álmodtam.

Augusztus 17-én este tíz órakor indult a repülőnk Belgrád felé. Fél órát késünk az indulással, mivel a szárnyát javítani kellett. De ez nem is olyan fontos. Fontos, hogy boldogan értünk haza, és ami még fontosabb, sok élménnyel.

Szeretném téled megkérdezni, hogy te hol voltál a nyári szünidőben, és mi mindent láttál. Az is érdekel, hogy utaztál-e már repülővel, és milyen élményeket szereztél az első utazásod alkalmával. A következő levélváltásunkig sokszor puszillak. Várom leveled!

Andrea

Újvidék, 2010. IX. 11.

Mendrei Andrea, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Kőműves Kristóf
csantavéri tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

A felnőttek gyermekszemmel

A felnőttek és a gyerekek gondolkodása közt ég és föld a különbség. Olyan, mint két külön világ. Most elmondom, én milyennek látom a felnőtteket.

Először is ezek a „nagyok” szeretnek parancsolgatni nekünk, gyerekeknek. Mintha a koruk teljes mértékben felhatalmazná őket arra, hogy úgymond birtokolják a jogainkat. Nagykorúnak lenni talán csak ezért lehet jó. De ha „nagy” vagy, az több felelősséggel is jár. Dolgozni is kell, ami sokszor nagyon fárasztó, de nem engedhetik meg maguknak, hogy ne menjenek munkába. Hihetetlen mennyi energiájuk van. Én biztos nem bírnám ki. A szüleim sokszor óva intenek, hogy tanuljak, mert diploma nélkül nem lehet rendes munkahelyhez jutni. A felnőtteknek nagyon fontos a pénz, néha úgy tűnik, akörül forog a világ. Mind-egyiknek szinte az a legnagyobb álma, hogy gazdag legyen. Ezt egyrészt meg is értem, hiszen mindenhez, ha olcsó, ha drága, csak pénzzel juthatunk hozzá. Én nem akarok szegény lenni, de dúsgazdag sem. Van még egy dolog, ami idegesít a felnőttekben. Mindig mesélik, hogy őket mennyire zavarta gyermekkorukban az, ha a szüleik rájuk erőszakoltak mindent, amit ők nem szerettek volna csinálni, miközben most velem is ugyanezt teszik. Sokszor eléggé idegesítőek tudnak lenni. Főleg, ha felkapják a vizet. Komplikáltak.

Én egyelőre nagyon élvezem, hogy még gyermek vagyok.

Harmat Tamara, 6. osztály, Miroslav Antić iskola, Palics

Megleckéztettek

Az én családom öttagú. Megvannak a szabályok a rendrakással kapcsolatban. A gyerekek feladata a szobájuk tisztán tartása. Mivel én vagyok a legidősebb a gyerekek között, nekem kell porszívóznom és port törölnöm.

Az utóbbi időben nagyon elhanyagoltam ezt a kötelességet. A szüleim fenyegettek, ha így folytatom, elveszik tőlem, ami a számomra a legkedvesebb. Akkor is, mintha semmit se mondtak volna, tovább folytattam a lustaságot. Mit sem sejtve, az iskolából hazafelé a barátaimmal megbeszéltem, hogy interneten keresztül közös játékba kezdünk. Hazaértem. Beléptem a szobámba. A táskát a sarokba dobtam. Ekkor vettem észre, hogy a számítógépnek hűt helye. Gyorsan behívtam a szüleimet, és felháborodva kérdeztem:

– Hát ez mi?

Szüleim nyugodtan, egyhangúan, egyszerre válaszolták:

– Szabályok!

Gyorsan rendet raktam, felporszívóztam, a ruháimat rendbe tettem, letöröltem a port, megágyaztam, és a táskát is a helyére raktam. Így ment ez pár napig.

Nemsokára visszakerült a számítógép az asztalomra, de a monitoromon egy cetli éktelenkedett: „Szabályokat betartani!”

Becsei Szabolcs, 6. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

Kancsal rímek Adárólól

*Padtársam Orsolya,
kinek széles a mosolya.*

**Szécsényi Réka, 6. osztály,
Cseh Károly iskola**

*Padtársam neve Dóra,
vele hosszú az óra.*

**Valkó Gréta, 6. osztály,
Cseh Károly iskola**

*Erik hasa nagy,
benne van az agy.*

**Szabó Ákos, 6. osztály,
Cseh Károly iskola**

*Osztálytársam Lajos,
az agya nem olajos.*

**Lehocki Dániel, 6. osztály,
Cseh Károly iskola**

*Padtársam Gréti,
a németet nem érti.*

*Az én nevem Teodóra,
nálam sose pontos az óra.*

**Tóth Teodóra, 6. osztály,
Cseh Károly iskola**

RÜGYFAKADÁS

Egy napom jelenetei

Reggel

– Zsolti! – szól anyám. – Ébresztő!

– Jaj, ne! – gondolom magamban, és úgy teszek, mintha nem riadtam volna fel elsőre.

– Zsolti!!! – ismételi magát anyukám, valamivel idegesebben. – Tudom, hogy hallasz, ne játszd meg magad!

Rá kell jönnöm, hogy kénytelen vagyok kinyitni a szemem.

– Hány óra?

– Már elmúlt fél kilenc!

Ebből rájövök, hogy még nincs fél kilenc. Nem vitatkozom tovább, kibújok a takaró alól, és elszédelgek a fürdőszobába.

Szerencsésebb esetben így történik az ébresztés. Máskor az öcsém sír, vagy sikolt a fülemben, hogy:

– Zsóti, ébresztő!

Délelőtt

Reggeli után rögtön nekiállok a tanulásnak. Sajnos mára sok a tanulnivaló, ezért egész délelőtt (legalábbis tíztől fél tizenkettőig) az asztalom előtt ülök, és a könyvekre, füzetekre szegezem a tekintetemet. Fél tizenkettőkor aztán ráérok sen kebelezem az ebédet. Az evés végeztével ijedten nézek az órára. Te jó ég! Már alig van időm! Gyorsan bepakolok a táskámba, felpattanok a biciklimre, elkészönök anyától és a testvéremtől, és rohanok az iskolába.

1-től a 6. óráig

Lihegve besietek az osztályba. Még nem csöngettek be. Üdvözöljük egymást a barátaimmal, majd csatlakozom a társasághoz. Egyszer csak belép az osztályfőnök. Mindenki a helyére siet, és megkezdődik az óra. A hetesek jelenenek, aztán az oktató elkezd magyarázni a mai tananyagot. Egyesek még ilyenkor sem fogják be a szájukat, úgyhogy szinte megállás nélkül suttogást lehet hallani. Ez az elsőtől a hatodik óráig így megy.

7. óra előtt

Fáradtan, kimerülten nézek ki a fejből, semmi kedvem felállni a székemből, pedig szünet van. Valószínűleg azért, mert amióta a suliban vagyok, alig ettem. Mégis megerőltetem magam. Feltápáskodom, odamegyek a fiúkhöz, míg meg nem érzek a tanárnő.

Otthon

Végre vége a tanításnak! Hazavánszorgunk a társaimmal. Otthon ledobom a táskám. Eljött a nap egyik fénypontja! Bemegyek a szobába, előveszem a gitáromat, és boldogan pengetem.

Este

Nyolc óra tájban előbújok a hálószobából, és bekapcsolom a televíziót. Anyukámmal megnézzük a Jóban Rosszban című sorozat mai részét. Ekkor eszembe jut a vacsora. Kiszaladok a konyhába, apukám morcosan helyet foglal az egyik széken, miközben én nekilátok az evésnek.

– Nem megmondtuk, hogy gyere, amikor Dávidot ettettem? – kérdezi, de szerintem nem is vár rá választ.

Elbeszélgetünk arról, hogy mi történt velünk a nap folyamán, utána indulok tusolni.

Az ágyban

– Kimerítő volt ez a nap, de holnap végre szombat, kicsit megpihenhetek.

Ezekkel a gondolatokkal a fejemben nyom el az álom...

Szkocsovski Zsolt, 7. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Őszi gondolatok

Hideg az idő,

Sűrűn esik az eső.

Most éppen süt a nap,

De ez nem sokáig tart.

Gyorsan közeledik a tél,

A kis mókus a fák alatt keresgél.

Az ágak között süvít a hideg szél:

Készüljete, mert nemsokára itt a tél!

Berta Krisztina, 5. osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

A természetben

Ősz van, hideg ősz, szél fújja arcomat.

Elkezdődött az iskola, újra látjuk a tanárokat.

Ősz van. Falevelek futkosnak a talajon.

Egyet tudok csak, én örökre maradni itt akarok.

Bukman Krisztofer, 6. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Kedves Pajtások!

Az utóbbi időben nagy örömmre műfaji változatosság jellemzi küldeményeiteket, ezt a mai válogatás is bizonyítja.

A doroszlói nyolcadikosok a ballada műfajában próbálták ki magukat. Mikszáth Kálmán drámai és lírai elemekben gazdag novelláit (Péri lányok szép hajáról, A néhai bárány) ültették át balladába. Ma **Brindza Beatrix** alkotását olvashatjátok. Ő a ballada műfaji sajátosságainak ismeretében (sűrítés, szaggatott, homályos előadásmód) mondja és mondatja el a Péri lányok tragédiáját. Az újvidéki József Attila iskola hetedikesei az alliteráció szabályait feszegetik mókás versekben, ezt teszi **Ótos Annabella** is. Kosztolányi nyomán faragtak kancsal rímeket osztálytársaikról az **adaiaik**. Arany János művei ihlették meg **Temunovity Sztellát** és **Galusz Márton** is az eredmény egy érdekes történet és egy szemléletes leírás. Német nyelvtudásukat vetették latba **Anitics Emese** és **Veréb Roland**, amikor J. W. Goethe versét fordították magyarra. Nem vetekekednek ugyan Kosztolányi Dezsővel, Szabó Lőrincsel és Tóth Árpáddal, mégis szép teljesítmény ez a 7.-es tanulóktól. Ide kell még írnom, hogy az e heti küldemények között esszét és jelenetet is találtam, de erről majd csak a következőkben győződhetek meg. Most az e heti írásokat nyugtázom köszönettel a következőknek:

Bácskertes: Buják Judit, Guzsvány Szilvia, Jánosi István, Marásek Edina, Molnár Csilla, Novics Dániel, Pap Nikolett, Szakács Ramona, Szitás Anita, Tadián István;

Csantavér: Biró Bence, Dér Lonetta, Farkas Barbara, Hovanyec Ildikó, Hubai Dóra, Januskó Krisztina, Kozma Boglárka, Kőműves Kristóf (2 írás), Nagy Torma Enikő, Oláh Barbara, Pátrik Arnold, Rózsa Boglárka, Sinkovics Szabasztián, Szabó Sára, Vida Sarolta, Vituska Emese és egy névtelen, rajtot küldtek: Hovanyec Anita, Kőműves Kristóf és Vituska Viktória;

Kisorosz: Barna Klaudia, Berta Karolina (2 írás), Berta Krisztina (2 írás), Berta Márta, Lackó Márta (2 írás), Orosz Beatrix, Ördög Lóránt és Popov Milán;

Magyarkanizsa: Borsos Márk, Gojkov Sára, Major Andor, Ország Ramona, Pósa Viktória, Remete Dávid, Sóti Tóbiás és Vuković Barbara;

Orrom: Sóti Márton (ismeretterjesztő írásodat más rovatnak továbbítottam);

Topolya, Csáki Lajos iskola: Bedleg Kristóf, Bencsik Blanka, Berkes Izidóra, Hajbók Daniella, Kiss Rebeka, Molnár Denis és Turuc Áron;

Újvidék, József Attila iskola: Bátor Anita, Kapitány Bettina, Ótos Annabella, Pece Krisztina, Raffa Gábor, Raletić Teodor, Resnyák Szilvia és a csacsi rímek szerzői: Lahos Anna, Lelik Márk, Lódör Dávid, Pavlović Eleonóra, Tóth Krisztián;

Zenta, Thurzó Lajos iskola: Bálint Dániel, Galusz Márton, Kovács Klementina és Rúza Dorottyá.

Üdvözlettel:

Tomán Mária

Csilla csacsi

Csilla csacsi elcsatangolt,

Látott libát, lusta lajhárt.

Gondolt egyet, szép nagyot.

Átfesti a világot.

Csacsiból lett csirke,

Párnából paprika,

Na meg círmosból cérna.

Folt hátán folt,

Harang hátán hold,

Savanyúból sós.

Kiborult a kiscsaci.

– Azt az almáspitéit!

Ejnye-bejnye!

Kijöttek a kiskocsik,

Kiskocsiban kisrendőr,

Kisrendőrön nagy bendő.

Csacsika, a csilli-villi

Szobában ül egymagában,

Szomorú szobafogságban.

Szép nap!

Ül az asztal mellett,

Matekleckével tele.

Újra ugyanúgy ugrik az élet,

Zöld helyett,

Kék medencébe.

Ótos Annabella, 7. osztály, József Attila iskola, Újvidék

– Jackie, örömmel vállaltad a szerepet?

– Nagy-nagy örömmel, mert az 1984-es Karate Kid klasszikussá vált. Daniel úrfi és Mr. Miyagi meghódított gyerekeket és felnőtteket, családapákat és fiaikat. A történet azért ilyen maradandó, azért állja meg a helyét most is, mert örök kérdéseket feszeget. Végző soron ez apa-gyermek sztori. Nem is annyira a karatéről szól. A srácok azért imádják, mert Daniel apakereséséről szól...

– „Erre a szerepre, Mr. Miyagi szerepére Jackie Chan a legalkalmasabb”, mondták Hollywoodban.

– Azt hallottam, mesélték a stúdióban, hogy egy percig sem volt kérdéses, hogy én kapom-e a szerepet, a mester lettem tehát. Halk szavú gondnokból leszek a történetben bölcs kungfutánító.

– Elmesélnéd a sztorit?

– Szívesen... A szövegkönyv szerint Dre édesanyját a munka az amerikai Detroitból Kínába szólítja. A kétszemélyes család tehát összecsomagol, Pekingbe repülnek. A kölyök nem érzi jól magát ősei hazájában, nem tud beilleszkedni az új közegbe. Nem tervezi, mégis összeakasztja a bajszát néhány verekedős fiúval. Nincsenek barátai, nincs hová mennie, elveszítettnek érzi magát, és akkor összefut a ház gondnokával, Han úrral, akiről megtudja, hogy a harcművészet mestere. Han úr megtanítja a srácot kungfuzni. Karate helyett kungfu lett. A karate Japánból, Okinawáról származik, Kínában a kungfu a küzdőstílus. Így Drennek is ezt, méghozzá a wushu harcművészet ágát kellett elsajátítania. Nehéz volt. Wu Gant, a kiképző szerint Jaden Smith, Dre megszemélyesítője nagyon tehetséges. Jól

MENŐ FEJEK

Képzelt interjú

Karate Kid

Nagy siker volt az 1984-es Karate Kid (Karate kölyök), gyorsan elkészültek az újabb epizódok, a második 1986-ban, a harmadik 1988-ban, a negyedik 1993-ban – Ezek a mozifilmek a mester és a tanítványa dramaturgiára épültek, a sztárszereplő Mr. Miyagi (Pat Morita) volt, tőle tanulta a bunyót Ralph Macchio (a negyedik eresztésben Hilary Swank) – Most Jackie Chanre esett a választás...

koncentrál, és sohasem adta fel, semmire sem panaszkodott. Wu Gant mindig azt hangsúlyozza: „Mikor kungfut tanítok, gyerekeket például, az első tananyag, hogy tiszteljék a másikat. A kungfu nem a küzdelemről szól, hanem mások megsegítéséről.”

– Hol bukkantak rá Jaden Smith-re?

– Ő Will Smith gyermeke, őt találta a rendező, Haraki Zwart alkalmasnak a junior szerepre (a színeasztaát Hollywoodban Harold Zwartnak hívják). Hogyan válhat egy Jaden Smith kungfuharcosává? 1. lecke: Vedd fel a dzsekid. 2. lecke: Vedd le. 3. lecke: Dobb le a földre. 4. lecke: Akaszd fel. 5. lecke: Vedd fel újra, és ismételd el ezt a gyakorlatsort minden áldott nap hosszú-hosszú órákon keresztül. Vagy van egy másik megoldás is. Böven elég, ha te vagy Will Smith gyermeke... Jól mozog a srác, történetét megértem, megértem a partra vetett hal történetét. Körülbelül harminc esztendeje, hogy először fordultam meg az Egyesült Államokban. Ha egy teljesen más kultúrába csöppensz, az roppant ijesztő tud lenni.

– Hol forgattatok?

– Látunk a filmben néhány turisztikai nagyágyút, a kínai nagy falat, a Wudang-hegységet, helyi ízeket (sültskorpió)... és látjuk egy bájos gyermekszerelem bimbózó románcát is. Igazi szívmengető családi mozirol van szó, de azért harc jelenetek is bőven vannak. Mindent egybevetve: A nézőknek rendszeresen szüksége van az olyan dicsőséges felemelkedéstörténetekre, amelyekben a legkisebb srác vagy legyőzi a félelmetes sárkányt, vagy nem, de mindenképpen megpróbálja.

– Lesz folytatás, újabb epizód, újabb epizódok?

– Valószínűleg. Jaden Smith mindössze 12 éves. Ő A boldogság nyomában és az Amikor megállt a földben már bizonyította rátermettségét, a Karate Kiddel most a csúcsra röppent. Szurkoljatok neki!

B. Z.

A mama után

Kisfiú bömböl az utcán. Egy jószívű nő megszólítja.

- Mi a baj, kicsikém?
- A mama után akarok menni, és nincs pénzem!
- Adok én, nesze, itt egy húszas. Hol van a mamád?
- Bent, a moziban.

Gyerekkereskedelem

A kis Szabolcsról mindig csak panaszt hall az édesanyja, ahányszor érte megy az óvodába. A szép szó nem használ, hát rá akar ijeszteni.

- Ha ilyen rossz leszel, elcseréllek egy jó gyerekre!
- Az nem fog menni! - feleli a gyerek.
- Miért?
- Ki olyan hülye, hogy jó gyereket adjon egy rosszért?

Színházjegy

Jolika a Gyerekszínház pénztáránál:

- Kérek szépen egy jegyet a mostani előadásra!
- De kislány, hiszen már hatot váltottál rá!
- Az igaz, de áll az ajtóban egy néni, és ahányszor be akarok menni, mindig széttépi...

Kutyaveszély

Egy kisbolt ajtajára kirakott a tulajdonos egy táblát: „Vigyázat! Az üzletet kutya őrzi!”

- Bemegy egy vevő, és látja, hogy a pénztár mellett egy eb békésen szundikál. Kérdezi a vevő az eladótól:
- Ez lenne az a hamis jószág, amit a tábla jelez?
- Igen.
- Egyáltalán nem tűnik veszélyesnek!
- Dehogynem! Azért tettem ki a táblát, mert mindenki átesett rajta, mikor beléptek a boltba.

A gyerek sportol

A kis Előd, akit sokáig hiába unszoltak, hogy menjen a pajtásaival futkározni, labdázni, úszni, különben vézna és girhes marad, egy nap ezzel jön haza:

- Képzeld, apu, ma versenyeztünk, hogy ki tud messzebbre dobni!
- A papát földöntúli öröm önti el.
- Nahát, hogy milyen ügyes gyerek vagy...
- De ugye kifizeted azt a két ablakot?

Alvás

- Hány órát alszol Pistike? - kérdezi az orvos.
- Két-három órát.
- Szerintem az kevés.
- Mind az öt órán azért nem merek aludni!

Tudja, amit tud

A történelemtanár ezzel bocsátja útjára az osztályt:

- Gyerekek, holnapra szakfelügyelőt kapunk. Tessék mindenkinek alaposan felkészülni a régi magyar legendákból, azt fogom kérdezni!
- Másnap, a félelmetes vendég jelenlétében ezzel kezdi az órát:
- No, ki tudná nekem megmondani, hogy ki törte be a bizánci kaput?
- Senki sem jelentkezik, kínos csönd támad.
- Aztán egyszerre megszólal hátul Eduka:
- Hihi, az ilyesminek sosincs gazdája! Egyik a másakra kenli!

Mai történet

- Állatkerti kirándulásra viszi elsőosztályosa it a tanító néni.
- No gyerekek, ismeritek ezt a hosszú lábú, hosszú csőrű madarat? Azt is elárulom, hogy ő hozza a kisbabát...
- Móricka a szomszédjával tanakodik:
- Vágjuk rá, hogy gólya, vagy világosítsuk fel?

A titok

Pistike benyit a falu gyógyszertárába, és fogyasztószert kér. A patikus odaadja, de gondolkodóba esik: ugyan kinek vásárol ez a gyerek fogyasztót? Ismeri a családot: az anyjának kifejezetten jó alakja van, az apja sem eresztett pocakot... Ő maga, Pistike pedig kimondottan vézna gyerek.

A fiú egy hét elteltével ismét beállít, és újabb adagot kér a fogyasztóból. A gyógyszerész nem állja meg kérdésként:

- Mondd kisfiam, kinek viszed?
- Hát a nyulamnak!
- Minek az neki?
- Apukám azt mondta, ha felhízik, levágjuk.

Biológiaórán

- Ki tudná megmondani, miben különbözik a kakukk a többi madártól?
- Ő az egyetlen madár, tanár úr kérem, amelyik tudja a nevét.

Okos gyerek

- Edukám, kisfiam, edd meg szépen a spe-nótót, jó színt kap tőle az arcod!
- Akkor pláne nem eszem meg.
- De miért?
- Nem akarok zöld lenni!

Jó kérdés

- Mondd, anyu, lehet valakit büntetni olyasmért, amit nem csinált?
- Nem. Az igazságtalanság volna.
- Akkor jó! Ugyanis nem csináltam meg a leckémet.

Házasélet

- Gyerekek, ki tudna mondani egy példát a harmónikus házasságre? - kérdezi a tanárnő.
- Móricka jelentkezik:
- Az én nagyszüleim harmónikusan élnek. A nagypapa horkol, a nagymama meg süket.

- Légy szíves, halkítsd le! Apa csinálja a házi feladatod.

- Hogyan kell SMS-t küldeni?

Oviban

Pistike nagyon csúnyán káromkodik az óvodában. Az óvó néni rászól:

- Kisfiam, így nem beszélünk. Kitől hallottad ezt?
- Apukámtól.
- Nos, mindegy. Hiszen nem is tudod, mit jelent.
- Dehogynem! Azt, hogy nem indul az autó!

Nem érti

Józsika tűnődik:

- Nem értem. Ha rossz vagyok, apu megver. De ha nem vagyok rossz, anyu a hónom alá dugja a lázmérőt.

Elkényeztetett unoka

A nagymama kérdezi elkényeztetett kisunokáját:

- Igaz-e, kicsikém, hogy minden ajándékot, amit karácsonyra kaptál, összetörtél?
- Á, dehogy, nagyikám! A kalapács még megvan!

Gyerekszáj

Kisgyerek kérdi az apjától:

- Apu, te még növéskben vagy?
- Ugyan, dehogy! Miből gondolod?
- Mert úgy látom, a fejed búbja már túlnőtt a hajadon.

Ellenőrző

Az apa nyitogatja a gyerek ellenőrzőjét.

Számtan egyes, durr egy pofon.

Olvasás egyes, durr egy pofon.

Ének ötös, durr egy pofon.

A gyerek méltatlankodva így szól:

- De apa, ének ötös, miért kaptam a pofont?
- Azért, mert két egyes után még volt kedved énekelni.

Piros és fekete

Pistike ujjongva szalad az anyukájához:

- Anya, kaptam az iskolában két pirosat meg egy feketét.
- Jól, van, kisfiam megjutalmazlak, itt egy százas.
- Pistike fut az apukájához is.
- Apa, kaptam az iskolában két pirosat, meg egy feketét.
- Jól, van, ügyes vagy. Itt egy százas.
- Fut a nagyihoz is.
- Nagyi, kaptam az iskolában két pirosat meg egy feketét.
- Ügyes vagy, itt egy ötvenes. De mondd csak, miért kaptad a feketét?
- Mert beírtam magamnak a két pirosat...

Kutyafuttában

Bodri az éjszaka közepén lohol végig az utcán. Meglátja a szomszéd kutya, Blöki, kérdezi tőle:

- Hát te, hová rohansz?
- A betörők! A betörők!
- Betörőket üldözöl? Hol vannak?
- A házban. Hallottam, hogy a gazdámat felkeltette a felesége, és azt mondta neki: „Ödön, betörők vannak a házban, azonnal ereszd el a kutyáit!” Eleresztettek, hát most futok.

Kanári

- Apu, eltűnt a kanári a kalitkából!
- Aha, most már értem, hogy miért füttyül a macska.

Lusta eb

A lakótelepi lakásban élő Kiss meséli a szomszédjának:

- Mostanában egyre lustább lesz a kutyánk. Régebben, ha le akart menni a parkba, a szájában hozta a pórázát.
- És most?
- Most a kocsi kulcsot hozza.

Kutyakiképzés

- Rá akartam nevelni a kutyámat, hogy vakkantson hármat, ha enni kér. Hónapokon át naponta százszor is megmutattam neki.
- És vakkant?
- Á, dehogy! Sőt, addig nem is eszik, amíg én nem vakkantok hármat.

Sikerült

- Képzeld, sikerült leszoktatni a kutyámat arról, hogy a dívány alá fekdjön.
- Igen? És hogyan?
- Úgy, hogy lefűrészeltam a dívány lábait...

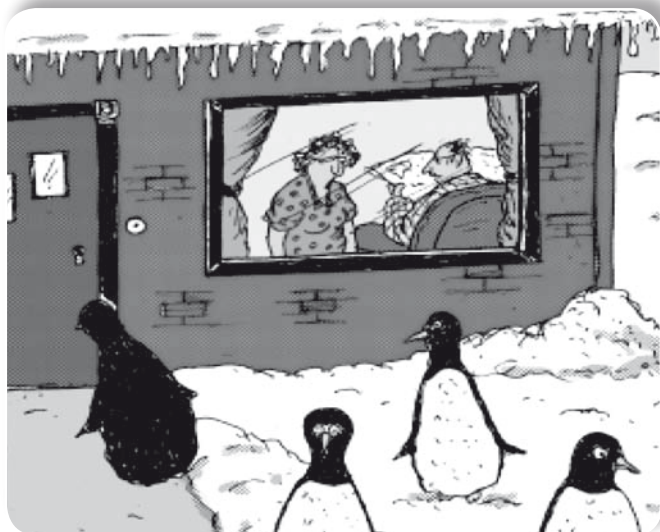
Kutya

- Aztán okos-e ez a kutya?
- Ez? Ez kérem, majdnem annyit tud, mint én...
- Pedig olyan okosnak látszik!

Papagájok

Egy nő bemegy a kisállat-kereskedésbe és a papagájok után érdeklődik. Az egyik kalitkában három, különösen szép papagáj üldögél, a jobb szélsőre rámutat az eladó:

- Ez itt például ötezer forintba kerül. Nemcsak szép, hanem rendkívül okos is.
- Mitől rendkívüli?
- Attól, hogy ért a számítógéphez.
- És a középső madár mennyi?
- Az még okosabb, annak az ára nyolcezer.
- És mit tud?
- Nemcsak ért a számítógépekhez, hanem a UNIX operációs rendszert is tudja használni.
- És a harmadik papagáj?
- Az, kérem, tízezer.
- Miért, az mihez ért?
- Nem tudjuk pontosan, de a másik kettő csak úgy szólítja: főnök.

- Valami azt súgja, hogy nagyon kemény telünk lesz.

- Nem, nem használhatod a mikrosütőt babaszoláriumnak.

JÓKAI MÓR

Az arany ember

(Részlet)

A Szent Borbála és utasai

Történetünk idejében még nem jártak a Dunán gőzhajók. Galactól elkezdve fel a Majna-csatornáig kilencezer ló járta a partokat, a hajók felvontatásával fáradva; a török Dunán a vitorlát is használták, a magyar Dunán nem. Azonkívül a csempészhajók egész raja járt-kelt a két ország közötti víz határán, csupán izmos karú evezők által hajtatva. A sócsempészetnek volt ott divatja. Az állam eladta másfél forintért a török parton azt a sót, aminek az ára itthon hatodfél forint; a török partról visszahozta azt a csempész, s eladta a magyar parton negyedfél forintért. S így aztán mindenki nyert rajta, az állam is, a csempész is, a vevő is. Ennél barátságosabb viszonyt képzelni sem lehet. – Hanem aki legkevésbé volt megelégedve a nyereségével, az az állam volt, mely a saját védelmére a hosszú határparton végig őrházakat állított fel, azokba a közeli falvak férfilakosságát állította be, puskával, hogy a határ fölött őrködjének. Minden falu adott határőröket, s minden falunak voltak saját csempészei. Minélfogva csak aziránt volt szükséges intézkedni, hogy amely falu ifjai éppen az őrségen vannak, annak a falunak a vénei járjanak ugyanakkor a csempészhajókkal; ami ismét igen szép családi vonás. Azonban az államnak még egyéb magas céljai is voltak e szigorú határőrzéssel. A *pestis* meggátlása.

A rettenetes keleti pestis.

Mi ugyan meg nem tudjuk mondani, hogy mi az és milyen az, mert hazánkban éppen százötven esztendeje, hogy az utolsó hiú özvegyasszony felvette a pestises sált Zimonyban, s mire a templomba ment vele, szörnyethalt; de mivel minden esztendőben olvassuk a hírlapokból, hogy majd Syrában, majd Brussában, majd Perában kiütött a keleti pestis, el kell hinnünk, hogy az csakugyan létezik, s hálával viseltetünk a kormány iránt, amiért ajtót, ablakot elzár előtte, hogy be ne jöhessen hozzánk.

Mert minden idegen néppel való érintkezésünk valami új, eddig ismeretlen ragállyal ajándékozott meg bennünket. Kínától

kaptuk a vörhelyt, a szaracénoktól a himlőt, az oroszoktól a grippét, a dél-amerikaiaktól a sárgalázst, s a kelet-indusoktól a kolerát – a törököktől pedig a pestist.

Azért az egész part hosszában a vizavi lakozóknak csak elővigyázati rendszabályok mellett szabad és lehet egymással érintkezniük, ami nagyon érdekessé és mulatságossá teheti rájuk nézve az életet.

S e rendszabályok igen szigorúak. Mikor Brussában kiüt a pestis, a török-szerb parton minden élő és nem élő tárgy azonnal pestisesnek nyilvánítatik hivatalosan, s aki azokhoz hozzáér, az „kevert”, s a Duna közepén marad tíz napig; mert az egyik hajókötélről a másikra elragadhatott a pestis, s arról az egész hajószemélyzetre.

S mindez szigorú felügyelet alá esik. Minden hajón ott ül egy hivatalos orgánus: a „tisztító”. Rettenetes személy. Kinek kötelessége mindenkire felügyelni, mihez ér hozzá, kivel érintkezik, s aki az utazót, ha a török-szerb parton csak a köpenye szegletével érintett is egy idegent, vagy egy szőrből, gyapjúból, kenderből készült tárgyat (ezek terjesztik a pestist), azonnal kevertnek nyilatkoztatja, s mihelyt Orsovára értek, kiszakítja családjá karjai közül, s átadja a vesztégintézetnek. Ezért hívják a „tisztítóknak”.

S jaj a tisztítóknak, ha egy ilyen esetet eltítkol. A legkisebb mulasztás bünetetésé tizenöt évi várfogság.

Kedves Olvasó Tanulók!

Egy régi, 1872-ben napvilágot látott Duna-regényből, **Jókai Mór Az arany ember** című alkotásából olvashattok ma egyrészletet rovatunkban; illeszkedik ezáltal az elmúlt hetek tematikájához. Olyan naplórészleteket, tanulmányokat, regényeket, verseket válogattam ugyanis az elmúlt hetekben ide, amelyeknek témája, cselekményszervező elve, történetformáló motívuma a Duna vagy egy hozzá kapcsolódó elem. Ilyen volt Széchenyi István naplója, de a *Híd-avatás* című Arany-ballada is.

A Jókai-regény közölt részletében lép elének a majdan kibontakozó történet két központi szereplője, Timár Mihály és Ali Csorbadzsi lánya, Timéa.

Vegyétek elő a regényt, olvassátok el! Írjátok meg véleményeket!

Miként a kupuszina tanuló írtak ismét rovatunkba. **Szítás Anita** nyolcadikos tanuló Széchenyi Istvánról írt beszámolót. Többek között kikutatta, hogy a „legnagyobb magyar”-ról Bereményi Géza készített filmet 2002-ben *Hidember* címmel. Láttátok-e a filmet? Ha igen, írjátok róla!

Tolnai Ottó *Ördögfej* című ifúsági regényéről **Molnár A. Csilla, Ujlakos Stefánia és Marásek Edina** írt. Örülök ezeknek a leveleknek, mert azt bizonyítják, hogy „megszólít” benneteket egy-egy irodalmi szöveg. Persze néha itt-ott lenne megjegyzésem, pl. hogy különbséget kell tenni író és elbeszélő között, tisztázni kell, ki beszél az epikai jellegű alkotásokban.

Szítás Anita könyvjutalmat kap.
Kellemes olvasást!

Bence Erika

Hanem a csempészek, úgy látszik, nem fog a pestis, mert ők nem hordanak magukkal tisztítót, s akárhogy dül Brussában a keleti dögvész, ők éjjel-nappal közlekednek a két part között. Jó lesz feljegyezni, hogy szent Prokop a patrónusuk.

Csupán a bóra szokta megzavarni a de-tailüzletet, mert a Vaskapu közötti sebes árban kiveri a déli partra a hajókat, amiket csak evezők mozdítanak előre.

Igaz, hogy vontatóval haladó hajón is lehet csempészni, s ez már en gros üzlet; hanem ez azután többre is kerül, mint atyafiságos jó barátságba, s nem szegény embernek való. Ez már nem só. Dohány és kávé.

A bóra bizony tisztára fújja a Dunát a hajóktól, s három-négy napra úgy helyreállítja a jó erkölcsöket s állam iránti hűséget, hogy semmi bűnbocsánatra nincs szükség. A hajók iparkodtak előre révbe menekülni, vagy horgonyt vetni a Duna közepén, s a határőrök alhatnak nyugton, amíg ez a szél nyikorgatja faházaik ereszeit. Hajó nem jár most.

Az ogradinai őrállomás káplárjának mégis úgy tetszik, mintha reggel óta többször áthanganék a szélzúgáson s a folyam zengésén keresztül az a sajtáságos tululó bögés, amit a hajóstülök két mérföldnyi messzeségre elküld, s ami a mennydörgésből is kiválik. Valami különös, visszatetsző, szomorú üvöltés az egyik hosszú facsővön keresztül.

Hajó jön-e most, s a vontatóinak ad jelt a tülökkel? Vagy szerencsétlenül járt a sziklák között, s segélyért üvölt?

Az a hajó „jön”.

Egy tíz-tizenkétezer mérős tölgyfa hajó; mint látszik, egészen megterhelve, mert kétoldalt párkányain végigsöpör a hullám.

Az öblös jármű egészen feketére van festve; hanem az eleje ezüstszínű s magásra felnyúló csigafejű ormányban végződik, mely szép fényes bádoggal van kiverve. A tetőzet háztető alakú, kétoldalt lefelé vezető keskeny lépcsőkkel s fenn egy lapos járdával, mely egyik kormánytól a másikig vezet. Az ormány felőli része a tetőnek végződik a kettős kabinetten, mely két szobácskából áll, jobbra-balra nyíló ajtókkal. A harmadik oldala a kabinetnek két-két zöldre festett redőnyű ablakot mutat, s e két ablak közötti téren látható a mártírhálalt szenvedett Szent Borbála szűzi alakja életnagyságban lefestve; rózsaszínű köntösben, világoskék palástban s delipiros főtakaróval, körös-körül arany alapon, kezében fehér lilium.

Azon a kis téren pedig, ami a kabinet és a hajó orrát elfoglaló vastag kötéltekercek között fennmaradt, van egy két láb széles és öt láb hosszú zöldre festett deszkaláda, abban fekete föld, s ez teleültetve a legszebb dupla szekfűkkel, teljes ibolyákkal. A képet és a kis kertet vasrács fedi három láb magasan, s e rács tele van aggatva mezeivirág-koszorúkkal, közepén gömbölyű piros üvegben ég egy mécses, s a mellé van feltűzve egy csomó rozmarin és szentelt fűzbarka.

A hajó első részére fel van emelve az árbc, s annak a derékkampójára van kifeszítve az alattság, a háromhüvelyknyi

vastag hajókötél, melynél fogva a parton hetvenkét ló igyekszik a nehéz járművet víz ellenében vontatni. Más időben felényi is elég lett volna itt, s a felső Dunán tizenkét ló is elhúzza, de itt és a szél ellen küzdve a hetvenkettőnek is sok biztatás kell.

Az a kürtölés a lóhajcsárok vezetőjének szól.

Emberhangot hiába volna most itt vesztegetni. A hajóról a partig ha elhatna is az, a sokszerű visszhang úgy összezavarja azt, hogy ember meg nem érti.

Ellenben a tülök hangját a ló is megérti: annak a vontatott vagy megszagott, ijesztő vagy biztató üvöltéséből megtudja ember és állat, hogy no most sebesebben kell menni, most lassítani a lépést, most egyszerre megállni.

Mert a hajónak változatos sorsa van e sziklacsatornában: küzdenie kell a féloldalt verő széllel, a folyam rejtélyes folyásával, saját terhével, sziklák és örvények kerülgetésével.

Két ember kezében van a sorsa. Az egyik a kormányos, aki a timonrudat tartja; a másik a hajóbiztos, aki a tülökhanggal jelzi az elemek ordítása közepett a vontatók feladatát. Ha valamelyik rosszul érti a dolgát, a hajó vagy felfut valami sziklapadra, vagy belesikamlik a forgóba, vagy átverődik a túlpartra, vagy felakad valami zátonyon, s akkor el van veszve emberestül, egerestül.

Hanem ennek a két embernek az arcán nem látszik meg, hogy tudnának valamit a félelemről.

A kormányos ölnyi termetű kemény férfi volt, erősen rezes arcszínnel, a két orcáján a pirosság vékony hajszálerek szövésében fejezte ki magát, miktől a szeme fehére is recés volt. Hangja örökösen rekedt, s csak kétféle változatot ismer: vagy erős kiabálást, vagy kopott dörmögést. Valószínűleg ez kényszeríti, hogy torkának kettős gondját viselje: előlegesen egy vastagon átpójáló veres gyapotkendővel, utólagosan a pálnakás butykossal, ami állandó helyén van a mándlija zsebében.

A hajóbiztos egy harminc év körüli férfi, szőke hajjal, méléző kék szemekkel, hosszú bajusszal és másutt simára borotvált arccal, közepszerű termet, első tekintetre gyöngé alakúnak látszó; a hangja is hozzá való, csaknem nőies, mikor halkan beszél.

A kormányost Fabula Jánosnak híják; a hajóbiztos neve Tímár Mihály.

A hivatalos „tisztító” a kormányos timon-

padlója szélén ül, fejére húzva daróckámszáját; ennek csak az orrát látjuk meg a bajuszát, mind a kettő veres. Ennek a nevét nem jegyezte fel a történelem. Jelenleg éppen bagót rág.

A nehéz tölgyfa hajóhoz van kapcsolva a dereglye, abban ül hat hajóslegény, akik ütenyre eveznek; minden nyomásnál egyszerre felugranak a helyeikről, két lépést felszaladnak egy zsámolyos emelvényre, akkor megkapják az evezőrudat, beleakasztják a Dunába a lapátot, s aztán hanyatt vetik magukat a padjaikra; a vontatón kívül ez is segíti a hajót, ahol erősebb a víznyomás.

Egy kisebb csónakforma a dereglyéhez kötve úszik.

A kettős kabinet ajtajában áll egy ötven év körüli férfi, s török dohányt szí csibukból. Keleties vonások; de inkább török, mint görög jelleggel, pedig külseje egészen görög szerbet akar mutatni, prémes kaftánjával, gömbölyű veres süvegével. A figyelmes szemlélőnek azonban fel fog tűnni, hogy arcának borotvált része a többihez nézve nagyon világos, mint szokott azoknál lenni, akik nemrég vágták le onnan a sűrű korszakállt.

Ez az úr Trikalisz Euthym név alatt van bejegyezve a hajókönyvbe, s a hajóteher tulajdonosa. A hajó maga Brazovics Athanáz, komáromi kereskedő sajátja.

A kabinet egyik ablakából végre egy fiatal leányarc tekint ki, s ezáltal szomszédjává lesz Szent Borbálának.

Mintha ez is szent volna.

Ez arc nem halvány, de fehér; a márvány, a kristály öneréjű fehérsége az, olyan jogos sajátja a fehér szín, mint az abyssininak a fekete, malájinak a sárga. Semmi idegen színvegyülettől nem háborított fehérség. Melyre nem idéz pirt sem a szemközt fúvó szél, sem a szemébe néző férfitekintet.

Igaz, hogy még gyermek, alig több tizenhárom évesnél; de magas, nyúlánk alak és komoly, szoborszerű arc, tökéletes antik vonásokkal, mintha anyja a milói Vénus arcán feledte volna szemeit valaha.

Sűrű, fekete haja valami érces fényvel bír, minő a fekete hattyútolla. Deszemei sötétkékek. Két hosszú, vékonyan rajzolt szemöldök csaknem összeér homlokán. Az ilyen összeérő szemöldök valami varázshatalmat kölcsönöznek az arcának. Ez a két vékony szemöldök együtt mintha valami fekete aureole volna egy szentkép homlokán.

A leány neve Tíméa.

Ezek a Szent Borbála utasai.

Akár 32 GB-tal is bővíthető a netbookok tárhelye

A netbook egyre elterjedtebb és egyre divatosabb eszköz. Természeténél fogva kicsi és könnyű, ami azt jelenti, hogy gyakran igen sovány SSD tárhely kerül bele. A Verbatim új Store 'n' Go Netbook USB, valamint a (nálunk nem forgalmazó) Buffalo cég képeinken látható, gyakorlatilag azonos meghajtója ezen a hiányosságon javít: az egydináros érménél is kisebb, néhány gramm súlyú parányi eszköz segítségével akár 32 GB-al is bővíthető a netbook tárolókapacitása, és mivel szinte észrevétlenül búj meg az USB-bemenetben, akár ki sem kell húzni onnan többé. A 32 GB egyelőre úgy érhető el, hogy a kütyünek valójában 16 GB a saját tárolókapacitása, de fogadni képes még egy 16 GB-os SDHC kártyát is (így

kártyaolvasóként is használható), amelyvel együtt már valóban 32 GB-tal bővíti gépünk tárolókapacitása...

Ennek az eszköznek a használata tehát lehetővé teszi hordozható számítógépünk tárhelyének bővítését anélkül, hogy kicserélnénk a beépített meghajtót, vagy kitű-

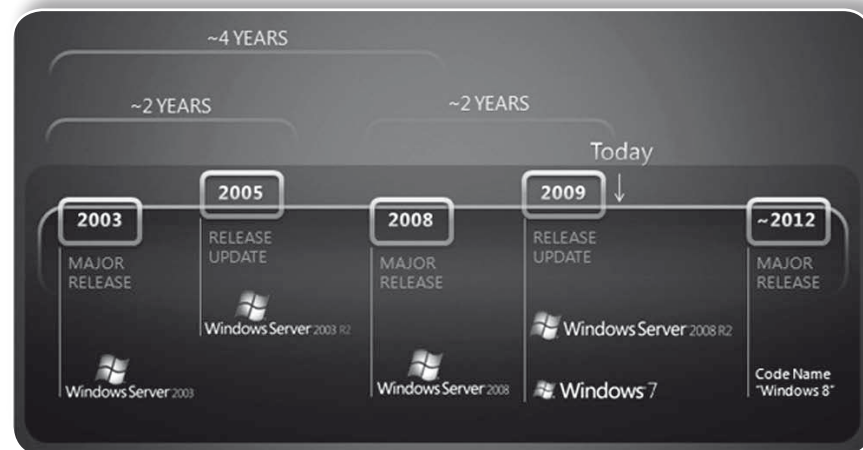
remkedő külső eszközt kellene magunkkal cipelni. Parányi méretének köszönhetően – csak 17,15 mm hosszú x 14,85 mm széles x 7,7 mm vastag – bedugott állapotban csupán fél centire lóg ki a bemenetből. Így akár állandóan a netbookban hagyható, hosszú távú tárhelybővítésként. Természetesen a Verbatim Netbook USB-meghajtó nemcsak netbookkal, de bármilyen más USB-bemenettel rendelkező számítógéppel vagy multimédia-eszközzel működik – az autórádiótól a digitális képernyőig a személyi számítógépig.

Microsoft: 2012-ben jön a Windows 8

A hatalmas hibával ünnepelte meg a Windows 7 egyéves születésnapját. Az általuk kiadott sajtóközlemény alján ugyanis már szóba hozták a redmondi szoftvercég leendő operációs rendszerét. „Továbbá, a Microsoft már dolgozik a Windows következő verzióján. Addig azonban még két év van hátra, hogy a Windows 8 megjelenhessen kereskedelmi forgalomban” – írja az Engadget.

A holland leánycég által megnevezett 2012-es megjelenési dátum egyébként megegyezik az eddigi pletykákkal. A Microsoft tavalyi fejlesztői konferenciáján ugyanis a Windows Server készítői már bemutattak egy diát hallgatóságuknak, amelyen szintén a 2012-es céldátum volt olvasható.

A hétvégén a hollandok mellett Steve Ballmer, a Microsoft vezérigazgatója is beszélt a „következő Windowsról” a Gartner piacutató intézet által szervezett rendezvényen, ahol a legrizikósabb terméknek nevezte a leendő platformjukat. Azaz elképzelhető, hogy nem finomítják tovább az előző rendszerüket, hanem jóval nagyobb durranásra készülnek. Ez valóban kockázatos lépés lenne, mivel a Vista esetén is hasonló célokat tűzött ki a Microsoft, mégis alaposan leszerepelt az

operációs rendszerük. Csak újjászületve, a Windows 7-ként tudott sikereket elérni, vagyis a Vista esetén forradalmat csak az utód tudott kirobbantani.

Ellenben arról már nem beszélt Steve Ballmer, hogy pontosan miként lesz forradalmi a Windows 8. A korábban kiszivárgott diáson alapján elképzelhető, hogy a platformban integráltan megtalálható lesz majd egy szoftverbolt, ahol a felhasználók közvetlenül megtalálhatják és megvásárolhatják a windowsos alkalmazásokat. Emellett felbukkanhat még a hangvezérlés, a „nagy felhasználói élményt nyújtó” érintéssel történő vezérlés,

sőt, a Microsoft az arcfelismerést is beépítené az operációs rendszerébe, amelyet bejelentkezéskor használnának.

Végezetül a korábban kiszivárgott dokumentumban szó esett még az új rendszerindításról is, amely értelemben a Windows 8 – a terveik szerint – alvó állapotból szinte azonnal felébredhet majd. Érdekes elem még az „egy gombnyomással visszaállítás”, amely azonnal visszaállítaná a Windows 8-at a telepítés utáni állapotába, békén hagyva a felhasználó állományait. Kérdés, hogy ezekből végül mi valósul majd meg, de nagy durranás várható, mivel Ballmer forradalmat ígért.

KOS

Régóta szeretnéd már megcsillogtatni a főzőtudományodat, és egy olyan személynek készíteni, aki nagyon fontos a számodra. Nagyon izgulsz, hogy egyáltalán elfogadjá-e a meghívást, s jól sikerül-e az este. Légy természetes, ne feszengj! Van rá esélyed, hogy szerelmes legyél. Új ruha, új cipő, új frizúra – kell a külső megújulás is!

BIKA

Ezek a napok több kellemetlen pillanatot tartogatnak a számodra. Minden apróságot képes leszel magadra venni, azt is, ami nem neked szól, s olyan dolgok miatt is összeakaszthatod a bajszod másokkal, amelyek miatt egyébként sosem tetted volna. Ez az érzelmi zavar téged is megvisel, de nagy kihívás a körülötted élő emberek számára is.

IKREK

Szerteágazó a tehetséged a művészetek területén, vétek lenne, ha veszni hagynád. Gondolj arra, hogy mások mennyire örülnének, ha csak fele annyira jól tudnának bánni a rajzeszközökkel, mint te. A héten lesz idő alkotni, használd ki! Ha megérett benned a változtatás iránti igény, most minden esélyed megvan, hogy továbblépj.

RÁK

Kissé szomorú vagy, mert nem azzal a személlyel töltheted a napokat, akivel szeretted volna. Ráadásul azt is tudod, hogy az indoka csak egy rossz kifogás, nem mondta el a valódi okát, hogy miért nem akar találkozni veled. Érdemes lenne végiggondolnod, hogy valóban célszerű-e vitás és feszült szituációkba bonyolódnod. Ugye, nem éri meg?

OROSZLÁN

Nagyon költséges hobbit választottál magadnak, de nem bánod. Végre megvásárolhatod azt a dolgot, amit már rég kinéztél, de eddig nem volt időd, hogy elmenj érte. Nem kell mindennel egyedül szembenézned, fogadd el mások segítségét, különösen, ha a családtagjaidról van szó. Mindig akad segítség, ha szükséged van rá.

SZŰZ

Nem szereted, amikor az orrod alá döröglik, hogy hibáztál valamiben. Szép lassan betelik a pohár, s egyszerre zúdítod rá az illetőre, hogy milyen dolgokkal bántott meg az utóbbi időben. Ne mondj azonnal igent vagy nemet semmilyen kérdésre, mert mindkettőt gyorsan megbánhatod. Kérd ki a családod, barátaid véleményét is, hátha többen okosabbak lesztek!

MÉRLEG

Pörögsz-forogsz, sőt, egyenesen sziporkázzol ezen a héten – s valljuk be, ez tőled nem megszokott dolog. Ezekben a napokban az eszed úgy vág, mint a borotva, kifejezetten spontán és kreatív ötletek pattannak ki a fejedből, amelyeket mindenképpen hasznosítani kell. A környezetemben élő emberekre is jó hatással lehetsz, együtt még többet hozhattok ki a lehetőségekből.

SKORPIÓ

Kifejezetten idegesít, ha valaki megpróbálja rád tukmálni az akaratát. Van saját véleményed, s nem akarod a másoké alá rendelni. Akik ezt figyelmen kívül hagyják, jobb, ha nem kezdenek veled vitába, mert a végén nagyon elfajulhatnak a dolgok. Fogj papírt, tollat, és jegyezd föl, milyen feladatok várnak rád karácsonyig. Meg fogsz lepődni, mennyi dolgot írtál össze.

NYILAS

Nem vagy hozzászokva, hogy mások mondják meg, mit csinálj. A héten azonban a családtagjaid előszeretettel szólnak bele az életedbe. Nem kerül különösebb erőfeszítésedbe, hogy eleget tegyél az elvárásoknak. Végre elmondhatod, hogy beérték eddigi munkád gyümölcsei. Ideje hát, hogy megjutalmazd magad valamivel.

BAK

Most végre van időd, hogy alaposan kitakarítsd a környezetet. Az utóbbi időben egyre több felesleges dolog halmozódott fel körülötted, úgyhogy ne feledkezz meg a lomtalanításról sem! Meg fogsz könnyebbülni a végére! Élvezd az életet, és fogadd el a baráti meghívásokat, mert ellenkező esetben néhány unalmas estének nézhetsz elébe.

VIZÖNTŐ

Egy rövidebb utazás várható a napokban, ami pont elég, hogy feltöltődj, így a hétvége további részében újult erővel vetheted bele magad a programok forgatagába. A barátaid a legjobb helyekre visznek el. A váratlan helyzetek megoldásai edzetté tesznek, most sokat tanulhatsz mások hibáiból.

HALAK

Kivételesen nincs semmilyen kötelező dolgod a hétvégén. Add át magad az édes semmittevésnek, vagy pihenj aktívan, ha inkább arra lenne most szükséged. Érdemes a felhalmozott pozitív energiát teljes egészében kihasználnod. A lényeg az, hogy kikapcsold az agyadat, had regenerálódjon egy kicsit.

Az őszi trendi nyakláncszettjei

Az idén ősszel és télen az aktuális ékszerdivat szerint alapdarabnak számít a hosszú nyaklánc, amelyen valamilyen nagyobb méretű medál függ. Ezek a láncok nemcsak nagyon szépek, hanem praktikusak is: könnyen beleillesztheted az öltözékeidbe, mert karakteres, s nem kerül háttérbe akkor sem, ha rétegesen kell öltözködnöd.

Keleti stílus

Az orientális nyakláncok nagyon jó bizonyítékai annak, hogy sem a nyakláncnak, sem a medálnak nem kell kötelezően fémből készülnie. A helyi kézműves vásáron is beszerezhetsz magadnak egy-két variálható darabot. Például a bőrszíjon lógó ásvány is

ilyesmi. Ha kedveled a határozott, egyben komolyabb darabokat, keresgélj ebben a stílusban!

Rózsás medál

Ez a fajta medál nem hiányozhat az ékszerkollekciónkból. Nem túl merész, nem túl kreatív, de mindenhez megy, ezért ez a nyakékeknél a ruhatár kis feketéje. Főként azok fogják kedvelni, akik a nagyon egyszerű holmikhoz és az elegáns darabokhoz is szívesen viselik ugyanazt az ékszert.

Állatos

Az aktuális szezonban nagyon divatos erdei állatokat hordani medálként. Lehetnek mókások, de nagyon elegánsak, kifinomultak is, főként a strasszos változatok. Ha szívesen viselsz bohókás ruhákat, nyugodtan válassz egy viccesebb figurát, fel fogja dobni az öltözékedet!

Sok-sok kulcs

Nemrég még egy kulcsot és egy szívet hordtunk a nyakunkban, majd a kulcsot odaadtuk a szerelmünknek. Ez is teljesen másként van ma: az a menő, ha sok-sok apró kulcsocska fityeg a hosszú láncan. Valószínűleg az örök gyermeknek fogják szeretni az ilyen stílusú nyakláncot.

Vidám darabok

Ha szeretnéd feldobni az egyszerű öltözékedet, válassz mókás vagy meghökkentő medált és mellé egy egyszerű nyakláncot. Elég, ha a medálok cserélgeted az öltözékedhez vagy hangulatodhoz mérten. Nagyon sok félélet lehet már kapni az aranyos masnitól a strasszos, koponyás medálokig.

Hurkok

Akik nem szeretik a hatalmas medálokat, választhatják az átmenetet a medálos és hosszú lánc között. Ez az önmagán áthurkolt nyaklánc. Főként az egyszerű öltözékhez való, hiszen nagyon minimalista. Biztosan nem ezzel fogunk feltűnést kelteni.

Íme néhány tipp, mely segít javítani az írásbeli képességeidet, hogy ne legyenek nehézségeid a későbbiekben (sem).

1. Írj minél gyakrabban!

Remek gyakorlati lehetőség, ha például jegyzeteket készítesz a könyvről, amit éppen olvasol, esetleg megpróbálkozhatsz az iskolai újságba való cikkírással is. Hasznos lehet, ha gyakorlod a szabad írást. Ez azt jelenti, hogy megpróbálsz 10 percen keresztül írni bármiről, anélkül, hogy abbahagynád, helyesíráson, nyelvtanon vagy szövegrendezésen gondolkodnál.

2. Kísérletezz!

Kísérletezz, próbáld minél több stílusban, minél változatosabban elképzelt célközönségnek írni. Próbáld ki, milyen mesét, naplót, szerkesztőnek szóló levelet, memoárt írni. Mindezzel nemcsak az írásbeli képességeidet fejlesztet, hanem fantáziád, önbizalmad is nő. Eleinte lehet, hogy nehezen megy, ám később te magad leszel leginkább meglepődve azon, hogy mire is vagy képes.

3. Élvezd az írást!

Játssz a szavakkal, használd a fantáziádat, keres szójátékokat! Figyeld meg, me-

Tíz tipp a jobb fogalmazáshoz

lyek azok a szavak, kifejezések, melyek valami miatt megfognak, mikor olvasod vagy hallod őket. Légy résen, járj nyitott szemmel és füllel, hiszen a téma az utcán hever!

4. Kérj visszajelzést!

Ne légy szégyenlős, nyugodtan mutasd meg írásaidat a legjobb barátainak, családotnak, hiszen az ő őszinte visszajelzésük sokat segíthet a fejlődésben!

5. Olvass!

Fald a betűket, olvass az író szemével! Próbáld elképzelni, vajon az író miért és hogyan érte el a megfelelő hatásokat. Sokat segíthet saját stílusod kialakításában.

6. Ne csak magyarul írd!

Az írást kiválóan használhatod bármilyen tantárgy esetében, hiszen a gondolatok papírra vetése, összegzése további gondolkodásra ösztönöz, segít az összefüggések felismerésében.

7. Használd a profik trükkjeit!

Ha úgy érzed, sehogy sem sikerül elkezdeni az írást, próbáld meg egy kis ötletbörz-

vel, adatgyűjtéssel a különböző újságokból vagy jegyzeteidből.

8. Arról írd, amit ismersz!

Nem kell, hogy életed minden egyes percéről írásban számolj be, ám a legjobb témákat és párbeszédet saját életedből merítheted.

9. Mindig nézd át, amit írtál!

Miután papírra vetted gondolatodat, nézd át, írd át, majd ezt ismételd meg újra! Ha tartalmilag már rendben van, nézd át helyesírás szempontjából is. Ha más-más szempontból olvasod át, amit írtál, sokkal érthetőbb lesz a végeredmény.

10. Nyiss egy dossziét!

Ebben őrizd meg az írásaidat, melyeket időről időre újra elővehetsz és átolvashatsz. Tedd fel magadnak ilyenkor a kérdést, mi az, ami tetszik benne, mi az, amit ma már másként írnál. Ez jó módszer arra, hogy figyelemmel kövesd a fejlődésed, emellett új ötletek forrása is lehet.

MIZUJS?

○któber a kukoricatörés hónapja. A szabadkai Jovan Jovanović Zmaj Általános Iskola 2. c osztálya a népi hagyomány órán tevékenyen élte át ezeket a pillanatok. Az osztályt ellepte a kukoricacsuhé és -bajusz, ugyanis szárnyra kelt a gyerekek fantáziáj, és különleges boszorkányokat készítettek. A munkát nagyon élvezték, ami a képen is látszik.

Némedi Retek Zsuzsa osztálytanító

Milyen érzés ötödikesnek lenni?

Az én iskolámat Kis Ferenc Általános Iskolának hívják. Ormon lakom, és ötödik osztályba járok.

Nekem az ötödik osztály nagyon tetszik. Sok új tantárgyunk van, amelyek nagyon izgalmasak. Többet kell tanulnunk, amit a felső osztályban meg kell szoknunk. Az én kedvenc tantárgyaim a matematika, biológia, informatika, történelem és a műszaki. De a többi is jó. Az ötödik abban változott, hogy osztályról osztályra kell vándorolni, és minden órára más tanár jön be. Van két új osztálytársunk, akik Völgyesről jöttek. Dukai Vanessának és Molnár Viktornak hívják őket. Ők is jó barátaim lettek. Egyelőre a jegyeim vegyesek, de igyekezni fogok, hogy minél több jó osztályzatot legyen.

Abban bízom, hogy ha sokat tanulok, félévre legalább 4,50-es eredményt érek el.

Horvát Rolland, 5. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

*

Negyedik osztály végén, a nyári szünet után izgatottan vártam az ötödik osztályt.

Szeptember elsején, amikor becsöngettek, majdnem olyan érzés fogott el, mint amikor először léptem át az iskola küszöbét. Sok újdonság várt ránk. Új tantárgyak, tanárok, tantermek és feladatok. Nincs több nyafogós tanító néni, komoly tanárnők és tanárok vették át a helyét. Félénken ismerkedtünk az újdonságokkal. Nem hiába mondják: „Minden kezdet nehéz.” Most már túl vagyunk a kezdeti nehézségeken. Kiderült, hogy itt is van idő játszásra és szórakozásra a tanulás mellett.

Ötödikesnek lenni jó érzés!

Berec Klaudia, 5. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

A szabadkai Đuro Salaj Á. I. alsósai tanulságos előadást hallgattak meg a személyi higiénéről, a helyes táplálkozásról és a tiszta környezetről, amit az egészségügyi nővér adott elő. Iskolánk tanulói a Tolerancia kupa megnyitóján is részt vettek a szabadkai Sportcsarnokban.

Lőrík Izabella 4. c, Đuro Salaj iskola, Szabadka

Vásár az iskolában

Minden iskolaévben van egy gyermekhét. Ezen a héten számos versenyt és szórakozást szerveznek. Ezen a napon éppen vásárt rendeztek.

Az egész osztály 11 órára érkezett, de a program csak 12 órakor kezdődött. Mikor kicsöngettek a délelőttösöknek, minden diák kiözönlött és osztályonként rendeződtek. Minden osztály pár tanulója elment a termekbe asztalokért. A mi csoportunkból épp én, Német Dávid meg még néhányan mentünk. Kipakoltuk a termet, nem maradt bent egy asztal sem. Kint az udvaron volt a vásár. Többen is hoztak árut, és voltak elárúsítók is. Somáék napraforgóval kereskedtek. Kriszti és Csongi komputerjátékokat árult, Emiék is bizniszeltek, Glória és még néhány lány posztereket árultak. Én meg tetoválásokat készítettem. Volt sok vevő, és elégedetten távoztak tetovált kuncsaftjaim is. Az osztályfőnökömnek is felvarrtam egy csinos tetkót. Meg is kaptam érte a jussomat. Minden pultnak megvolt a maga jellegzetes áruja és hangulat is. Hiszem azt, hogy mindenki elégedett volt. A mi egységünk körülbelül 1300 dinár körüli összeget keresett, ami az osztály pénztárába kerül.

Remélem, hogy elégedett vásárlóink jövőre is szívesen térnek vissza az Ászok standjához.

Triznya Dávid, 7. a, Hunyadi János iskola, Csantavér

Kisorosz

A művelődési otthonban 2010. szeptember 25-én író-olvasó találkozót tartottunk. A Sziveri János Művészeti Színpad bemutatta Tóth Béla Ha a tenger önmagát megissza című gyermekverskötetét, valamint Czirik Attila kötetét. Kónya Sándor a költők verseit megzenésítve adta elő. Az iskola diákjai közül mi is mondtunk néhány szép verset Tóth Béla kötetéből. A műsor végén néhányan meg is vásároltuk a szépen illusztrált gyermekverskötetet. – **Berta Krisztina, Barna Klaudia, Lackó Márta, 5.2 osztály, Gligorije Popov iskola**

Kukoricánapot tartottunk nemrég az iskolában. Különböző tárgyakat készítettünk kukoricahéjből: kosarat fontunk, virágot készítettünk meg egy nagy kukoricababát. Még málét is ettünk, de azt az anyukák otthon sütötték. – **Viola Aranka, Talpai Anasztázia, 8.2 osztály, Gligorije Popov iskola**

Hagyományápolás Nagyikindán

○któber 9-én és 10-én Nagyikindán a 26. tőknapot tartották. A falvakból óriási tököket hoztak az emberek, hogy megmérkőzzenek, ki termelte a legnehezebb tököt. Az árusok dísztököket, virágokat, játékokat kínáltak. Műsorokkal szerepeltek az óvodások,

iskolások. Volt körhinta, trambulín, ütközős autó és más játékok is. Este koncerteket is tartottak.

Talpai Szindarella és Ács Filip, 6.2 osztály, Gligorije Popov iskola, Kisorosz

Mennyire bízol magadban?

1. Hogyan viselkedsz idegenekkel?

- a) Mindig magadat adod. (3)
- b) Ahogy elvárhatják tőled. (1)
- c) Visszafogsz magadból egy kicsit. (2)

2. Szívesen belevágasz kockázatos helyzetekbe?

- a) Van, amikor igen, van, amikor nem. (2)
- b) Persze. Imádsz kockáztatni. (3)
- c) Inkább biztosra mész. (1)

3. Visszavágasz, amikor valaki kritizál?

- a) Nem, mert belátod a hibáidat. (2)
- b) Nem, csak dühöngsz miatta. (1)
- c) Veled senki nem kötekedhet! (3)

4. Fontos, hogy meggyőzz másokat a saját igazadról?

- a) Mindig a tiéd az utolsó szó. (3)
- b) Fontos, de vitázni nem fogsz miatta. (2)
- c) Teszel egy próbát, hátha... (1)

5. Hogyan reagálsz a dicséretekre, bókokra?

- a) Zavarba jössz, hebegsz valamit, és fülig pirulsz. (1)
- b) Örömmel és mosolyogva fogadod az elismeréseket. (3)
- c) Jólesik, de azért zavarba is szoktak hozni. (2)

**Add össze
a válaszaid melletti
pontszámokat, majd
olvasd el
az eredményt!**

Értékelés

5-8 pont: Bújj ki a csigaházból!

Olyan vagy, mint egy összegömbölyödött süni. Ritkán dugod ki az orrod a tüskéid mögül, és meggyőződésed, hogy ez rendben van. Egy kis bátorság rád fér.

9-12 pont: Van még mit tanulnod...

A barátaid és a családod körében el tudod engedni magad, de az ismeretlenekkel visszafogott vagy. Próbálj lazábban viselkedni, különösen ha semmi nem múlik azon, hogy kedvelnek-e.

13-15 pont:

Magabiztosságból jeles!

Bevállalós vagy, nem tartasz semmitől, és úgy tűnik, tisztában vagy az értékeiddel. Ha viszont a „cool” magatartásod csak egy álca, akkor próbáld meg úgy szeretni magad, ahogy mások szeretnek téged.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves vagyok, és a suliban nagyon megtetszett egy fiú. Idősebb nálam egy évvel. Sokszor szemeztünk, mosolygott rám, amikor találkoztunk, és úgy tűnt, hogy én is tetszem neki. Felbátorodtam, és úgy gondoltam, hogy én teszem meg az első lépést. Beszerveztem a legjobb barátnőmet, hogy ő kérdezze meg, tetszek-e a fiúnak, és ha szeretne velem járni, adja oda neki a telefonszámomat, és ha kar felhívhat. A barátnőm meg is mondta neki, de mielőtt a telefonszámig jutott volna, a fiú azt válaszolta: „Szerintem nem.”, és továbbment. Azóta kerül. Ha mégis összefutunk, zavarban van, rám sem néz. Miért mondott nemet? Tényleg nem tetszem neki, vagy csak egyszerűen megjijedt? Mit tegyek? Kérlek, adj tanácsot!

Tincsi”

Válasz:

Kedves Tincsi!

Sajnos nem jól számítottad ki a lépéseket. Si-ettenni akartad a dolgot, és az egész balul sült el. Ez a fiú még nem volt felkészülve arra, hogy te ilyen rámenősen lépsz fel a barátnőddel. A fiúk általában jobban szeretik, ha ők lépnek. Van, aki azt is állítja, hogy szeretnek vadászni, becserkészni a lányt, aki tetszik nekik. Lehetséges, hogy egy kicsit visszahúzódozóbb természetű, és megjijedt az ajánlattól. Időt kell neki hagyni, hogy megérjen benne a dolog. Meglehet, hogy nem szeretted volna az érzéseit megosztani az osztályába járó fiúkkal, hogy ne szakálják ki a lelkét. (Te magad is tudod, hogy milyen rossz érzés, ha a gúnyolódás, piszkálódás célpontja valaki!) Az is a „játékban” van, hogy a barátnőd szúrta el valamit. Lehet, hogy ha te magad beszélsz vele, másként történnek a dolgok. Sajnos, ha a közvetítők is közreműködnek, sokkal nagyobb a valószínűsége, hogy hiba csúszik a dologba. Sükettelefon-hatás jöhet létre ilyen esetekben.

Megtörténhet, hogy mindenképpen ellenére még mindig tetszel neki, ezért egy kicsit vonulj háttérbe, de folytasd a flörtölést. (Mert ezt csináltatok, amikor szemeztetek és mosolyogtatok egymásra.) Amikor találkoztok, köszönj neki, és mosolyogj rá. Ha ő is köszön és visszamosolyog, van remény. Csak akkor add föl, ha te személyesen is meggyőződsz arról, hogy ennek a fiúnak te tényleg már nem tetszel.

„Kedves Bizalmas sorok!

Egy hónapja járok egy fiúval, de közben rájöttem, hogy egy másik fiú sokkal jobban tetszik, mint a saját fiúm? Mit csináljak? Segíts, adj tanácsot!

Milike 14”

Válasz:

Kedves Milike!

Föltételezem, hogy a 14 az életévedet jelenti, és ez azt jelenti, hogy igazi tini vagy, aki keresi önmagát meg a nagy szerelmet. A „járás” az ismerkedés, nem életfogytiglani végleges dolog. Mielőtt

szakítanál, jó lenne, ha nyugodt légkörben átgondolnád a dolgot, az érzelmeidet, azt, hogy mit is érzel a fiú iránt, akivel jársz? Jól érzed-e magad továbbra is a társaságában?

Teljesen rendben van, hogy tetszik egy másik fiú is. De te tetszel-e neki? Mennyire ismered a jó és a rossz tulajdonságait? Jó lenne vele megismerkedni, kideríteni, ő hogyan érez irántad, szeretne-e veled járni, és jobban éreznéd-e magad veled, mint a jelenlegi fiúddal. Igazából a közeledés, ismerkedés miatt még nem kell szakítanod a fiúddal. Ám utána, amikor már jobban megismerted a másik fiút is, döntened kell. Ha az újat választod, őszintén kell beszélned a régivel, el kell neki mondanod, hogy már nem akarsz vele járni. Oly módon szakíts, ahogyan te is el tudnád fogadni a szakítás tényét. Egyetlen egy elvadás sem múlik el fájdalom, legalábbis megbántódás nélkül, még akkor sem, ha az érzelmek már régen kialudtak.

„Kedves Bori Mária!

Én egy 14 éves fiú vagyok, akivel eddig rengeteg gond volt otthon és az iskolában is. Most már nem csinállok hülyeségeket, megváltoztam, de hiába igyekszem megmutatni, hogy komoly változtáson estem át (jó irányban!), nem veszik észre, vagy nem akarják észrevenni. Úgy viselkedek velem a szüleim és a tanárain is, mint amikor rossz voltam, és nem tanultam rendesen. Hogyan bizonyítsam be, hogy megváltoztam, és hogy azt észre is vegyék? Kérem, adjon nekem tanácsot!

Bad Boy”

Válasz:

Kedves Bad Boy!

Örülök neki, hogy valaki beszámol arról, hogy önszántából eldöntötte: megváltozik, és megtesz mindent, hogy így is maradjanak a dolgok. Azt hiszem, hogy még nem múlt el elegendő idő ahhoz, hogy a környezeted is alkalmazkodjon az előállt változásokhoz. Valahogy úgy van ez, hogy még mindig nem hiszik el, hogy megtörtént, mert az előző, problémás szakasz hosszabb időn át tartott. Sokszor hihetetlennek tűnhet az ilyen. Mindenképpen biztos, hogy észrevették, csak még nem merik el ismerni. Ha valóban más lettél, és rendszeresen tanulsz, ne aggódj. Folytasd úgy, ahogyan eddig is csináltad, a jót, a megváltozott, rendes viselkedést, és ezt nemsokára nemcsak hogy észreveszik, de el is fogják ismerni, hogy igenis tartósan megváltoztál. Ha van rá időd és kedved, a környezetedben működő szervezetek között találhatsz olyat, amely közösségi munkával foglalkozik, és ahol megmutathatod mennyi jó rejlik benned. Ilyenek pl. a környezetvédő egyesületek, a fogyatékkal élő fiatalokat foglalkoztató egyesület vagy más volontőr szervezetek, de a művelődési és sportegyesületekben is kibontakoztathatod a benned rejlő jót, és olyanakkal ismerhet meg a környezeted, amilyen most vagy, és nem olyanakkal, amilyen voltál. Nagyon fontos, hogy türelmes legyél és ne add fel, mert remélem, igazából önmagad miatt változtál meg, még akkor is, ha mások miatt indult meg a változási folyamat.

A szerencse városa

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy legényecske, Róbert volt a neve. A falujától még húsz mérföldnyire sem volt oly ügyes fiú, mint amilyen ő volt. Egy este Róbert a társaival kiment az erdőbe, ott nagy tüzet gyújtottak, köréje telepedtek, s hallgatták nagy csendben egy öreg katona meséjét. Az öreg katona, akinek arcát beforradt sebek borították, a szerencse városáról mondott mesét a fiúknak.

– Ez a város – mesélte a katona – olyan magas hegy tetején épült, hogy még a madár is elfárad, mire odaér. S hej, mi tenger arany, ezüst, gyémánt van ott! Az ott lakó emberek azt sem tudják, mit kezdjenek azzal a rettenő sok kincssel. A házakat aranyból, a várakat ezüsből építették, a hajókat pedig gyémántból faragták ki. Az utcák vert arannyal vannak kikövezve. De van is ott tisztaság! Ha a kocsik felverik a port, az is csak aranypor, összesöprik, s beleöntik a csatornába. De mit ér ez a rettentő nagy gazdagság, ha idegen embernek nem lehet része abban! Nem ám, mert senki lélek még nem tudott eljutni abba a városba, oly nehéz az útja. Hej, pedig de sokan próbáltak szerencsét!

Róbert csupa szem és fül volt, s mikor az öreg katona bevégezte a mesét, izgatottan kérdezte:

– Bácsi! Ismeri-e maga az utat, amelyik ahhoz a csuda városhoz visz?

– Azt hiszem, igen – válaszolt az öreg –, de nem tanácsolom neked, fiam, hogy szerencsét próbálj.

– Miért?

– Azért, fiam, mert az az út hosszú is, sziklás is. Én is elindultam egyszer, de már az első nap visszafordultam. De ha nem hallgatnál rám, s megpróbálnád a szerencsét, két utat is mutathatok, odavezetőt. Az egyik széles, sziklás út, tele kavicsokkal, mik véresre sebzik a lábadat s halálra fárasztanak. Még ha ki is bírná ezt az utat, oly hatalmas ellenségek támadnak rád mindenfelől, hogy azokat ugyan soha le nem győzöd. S ha legyőznéd is, mit érnél vele? Mire a szerencse városába érsz, olyan öreg ember leszel, hogy semmi örömed sem lesz a tenger kincsben. A másik út keskeny és sima, de...

– Ne mondjon többet, bácsi – szólít közbe Róbert –, a másik úton indulok el, akármi vár reám a végén!

– Jól van, jól – mondta az öreg katona –, adja Isten, hogy meg ne bánd az elhatározásodat. Én megmutatom az utat.

Az öreg katona Róbertet beleállította az útba, ez meg vidáman elindult a szerencse városa felé. Ment, mendegélt, s két nap múltán

egy széles pataknak a partjához ért. A patak partján egy csónak volt kikötve s abban egy néger óriás ült.

– Ez az út visz a szerencse városába? – kérdezte Róbert.

– Ez, fiacskám, csak át kell ám jutnod ezen a patakon.

– Hát akkor légy olyan jó, és vígy át engem.

– Szívesen – mondta az óriás –, de van-e öt aranyad?

– Őt arany? Sohasem is volt, s nem is lesz talán soha. Bizony, ilyen szegény fiút ingyen is átvihetnél.

– Sajnálom, fiacskám, de ingyen nem vihettek át. Ha nincs pénzed, engedd meg, hogy a szívedből vágjak ki egy darabocskát, s akkor átviszlek.

Róbert nem szólt semmit, csak szétnyitotta az ingét, intett a négernek, az meg kivágott egy darabocskát a szívéből. Amikor átért a patak túlsó partjára, olyan boldog volt, hogy semmi fájdalmat sem érzett. Láta messziről a szerencse városát, a szeme már most káprázott a szertelen ragyogástól, s észre sem vette, hogy az ingét a piros vér elborította. De mégis csak nehezen vánszorgott tovább, s még százat sem lépett, óriás nagy hegy ágaskodott elébe. A hegy aljában egy másik néger óriás állt őrt.

– Hová, hová, fiam? – állította meg a néger.

Mondta Róbert, hogy hová.

– Ohó! Van-e pénzed? Nincs? Akkor engedd meg, hogy a szívedből vágjak le egy darabocskát, különben nem engedlek tovább.

Róbert habozás nélkül nyitotta szét véres ingét, s a néger levágott belőle egy darabocskát.

Tovább ment a fiú, bár alig állt a lábán. Már-már azt hitte, hogy elérkezett a ragyogó, tündöklő városhoz, amikor egy rettentő mély sziklahasadék állta el az útját. Szegény fiú, kétségbeesetten ült le egy kőre. Ebben a pillanatban egy saskeselyű szállt le mellé, s mondta:

– Át akarsz jutni, ezen a sziklahasadékon? Átviszlek, ha adsz egy darabot a szívedből.

– Végy hát belőle – mondta szomorúan a fiú.

A keselyű belevágta csőrét Róbert mellébe, s lecsipentett egy darabot a szívéből. Aztán belevágta a karmait Róbert vállába, s átrepült vele a hasadékon.

Most végre ott volt a szerencse városának a kapuja előtt. Még csak egy lépést kell lépnie, s bent van a szerencse városában! De ezt az egy lépést már nem tudta megtenni, a kapu előtt

összerogyott. Amint ott hevert, a földön egy acélszívet pillantott meg. Mohón nyúlt az acélszív után, betette a mellé a darabocskát a vérző hús mellé, ami a szívéből megmaradt.

– Itt vagyok hát végre – gondolta Róbert, de csak kíváncsiságot érzett, örömet semmit. Aztán felsóhajtott: Mit ér nekem a gazdagság, ha elvesztettem a szívemet?!

Bement a városba, s amerre ment, mindenütt rengeteg kincs hevert, csak ki kellett volna nyújtani a kezét utána, de nem vágyott reá.

– Semmi egyéb nincs ebben a városban – jajdult fel a szegény fiú – csak arany és drágakő, s ezért elcseréltem a szívemet! Istenem, ha még egyszer visszakaphatnám!

Barátokat keresett, de egyet sem talált. Itt mindenkinek acélból volt a szíve, s kinevették, mert az ő szívének egy része még hús volt. Szeretett volna dolgozni valamit, de semmi munkája nem akadt. Eszébe jutottak a szülei, testvérei, akikről el sem búcsúzott, s úgy fáj az a megmaradt darabocskát a szíve!

Nem volt maradása a szerencse városában. Elhatározta hát, hogy hazamegy egyszerű, fehér házikójukba, s úgy él majd, ahogy a többi falusiak élnek.

Hej, de boldog volt, amint hazafelé mendegélt! Az a darabocskát a szív, ami az övé volt, boldogan dobogott, de az acélszív szörnyű fájdalmat okozott neki. Amikor a kis faluba érkezett, szegényebb volt, mint valaha, a teste hideg, mert az a kicsi szív már alig dobogott. A testvére nyitott ajtót neki, s boldogan szorította karjai közé, de Róbert nem bírta el ezt a nagy örömet. Sápadt arcát elborították a könnyek, aztán összeesett, eszméletlen terült el a földön. Édesapja ágyba fektette, édesanyja zokogva borult rá, s im, halljátok! az anyai könnyek csudát műveltek: az acélszív megröppant, kiesett Róbert melléből, s új szív lett a darabocskát a szívből! Oh, de boldog volt most Róbert!

Ha valaki gazdagságról beszélt neki ezután, ez volt rá a szava:

– Ha Isten vagyont ad, örömmel fogadom, de a szívem árán sohasem vásárolnám meg!

Spanyol mese

ZSIBONGÓ

Nassolj egészségesen!

A napközbeni nem tervezett étkezéseket nassolásnak szokás nevezni. Általában ilyenkor magas kalóriatartalmú és hasznos összetevőket csak kis arányban tartalmazó élelmiszereket fogyasztunk. Sokan a napi három főétkezés között nassolással, édességekkel csillapítják éhségüket, ahelyett, hogy egészséges ételeket tartalmazó tízórait és uzsonnát fogyasztanának. Számos programnak az évek alatt kialakult részévé válhatott a nassolás, pl. tévézés, olvasás, sportesemények követése közben.

Ha mindenáron valamilyen rágcálnivalóra vágysz, gondolkodj el, nem lehetne-e helyettesíteni az egészségtelen kedvencet valamilyen egészséges táplálékkal. Adunk néhány ötletet!

Cukorka helyett: aszalt gyümölcs

Az aszalt gyümölcscsel kiválóan kielégítheted az édes íz iránti vágyadat, ám rengeteg rostot, vitamint és ásványi anyagot is a szervezetedbe vihetsz.

Csokiszelet helyett: egy kocka minőségi étcsokoládé

Nem kell teljesen lemondanod a csokiról. Az olcsó, sok finomított cukrot és telített zsírt tartalmazó, csokoládénak alig nevezhető nugáttáblák helyett válaszd a magas kakaótartalmú, jó minőségű étcsokit. És persze ne egyél belőle egyszerre túl sokat.

Üdítők helyett: ásványvíz citrommal

Az üdítőitalok a cukorkákhoz hasonlóan semmiféle tápanyagot nem tartalmaznak, viszont hizlalnak. A citromlével ízesített ásványvíz ezzel szemben hasznos ásványi anyagokat visz a szervezetedbe, és a gyümölcslé C-vitaminnal is ellát.

Telefonos etikett

A mobil életünk része. Még hozzá nagyon is. Váld be, te sem érzed jól magad, ha véletlenül otthon hagyod, esetleg még visszafordulni is képes vagy érte. Szóval a mindennapjaidban fontos szerepet tölt be, ezzel így van mindenki. De mindenki ismeri a telefonos etikettet, és alkalmazni is tudja?

Akár a barátaiddal, akár valami fontos ügyben telefonálsz, vannak irratlan szabályok, amiket érdemes megfogadni.

Ha téged hívnak:

– Ne hadarj, próbálj meg lassan és érthetően beszélni!

– Ha nem érsz rá, akkor magyarázd el a helyzetet a hívó félnek, ígérd meg, hogy visszahívod, de ne csak ígérj, tényleg hívd vissza – vagy végső esetben kérj meg, hogy ő hívjon például fél óra múlva.

– A hívást befejezni a hívó félnek illik!

– Ha a vonal megszakad, akkor a hívó félnek kell újrahívnia.

– Figyelj a beszélgetőpartneredre! Ha olyan tevékenységet folytatasz beszélgetés közben, ami mellett nem tudsz folyamatosan figyelni, akkor illendőbb elnézést kérni, és visszahívni a hívó felet.

– Tüsszentés és köhögés esetén fordítsd el a fejedet a telefontól, majd kérj elnézést a beszélgetőpartneredtől!

Ha te telefonálsz:

– Köszönj és mutatkozz be, a hívásoknak illik így kezdődniük!

– Érdemes megkérdezned, hogy nem zavarsz-e.

– Ha hosszabb beszélgetést akarsz lebonyolítani, akkor is kérdezd meg a másik félt, hogy ráér-e. Ha 20 percre van szükséged, akkor ne azt kérdezd, hogy: „Van fél perced?”

– Ha mellétárcsáztál, ne csapd le a telefont, hanem kérj elnézést, és csak ezután tedd le.

– Ne beszélj túl hangosan, hiszen az a környezetet zavarhatja, míg ha túl halkán beszélsz, akkor a partner nem fog rendesen hallani – igyekezz megtalálni az arany középutat.

– Hivatalos ügyekben csak hétköznap, munkaidőben telefonálj!

– Ne rágj rágógumit, és ne egyél telefonálás közben – nem illik csámcsogni a telefonba!

– Ha valaki nem ér rá, kérdezd meg, mikor lenne megint alkalmas hívni!

Telefonhasználat az iskolában

Sok iskolában már nem is engedik a telefonon használatát, ezeket a szabályokat érdemes betartani, ha nem szeretnéd, hogy különösebben megbüntessenek, esetleg elvegyék a telefonodat. Ha szünetekben szabad telefonálni, akkor is kapsz ki órákon a mobilodat, vagy legalább halkítsd le. Ha számológépre van szükséged, akkor se a telefonodon használj, hidd el, egyik tanár sem fogja különösebben értékelni!

Készíts díszes tárolódobozt!

A sok kis kacatjaid, ékszereid, egyéb dolgaid, melyeket nem szeretnél kidobni, tárolhatod különféle dobozokban, amelyeket te magad kreálsz. A hobbi-boltokban beszerezheted a hozzávalókat. Dobozokat készen is kapsz, de te magad is összerakhatod, így sokkal olcsóbban jössz ki.

Amikre szükséged lesz:

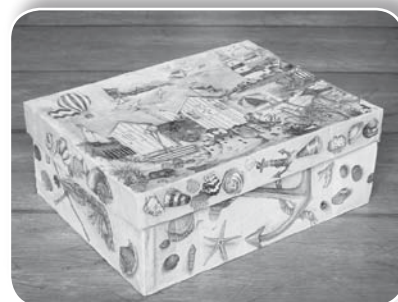
- doboz
- különböző mintájú szalvéta
- dekupázsragasztó/lakk
- akrilfesték a kiválasztott színben.

Így készülsz:

Először is fess le a dobozt a kiválasztott színű akrilfestékkel, a belsejét lehetőleg élénk színűre. Várd meg, amíg megszárad.

Válaszd ki a kívánt szalvétát, szabd rá a dobozra, majd ragaszd rá. Az oldalára is rakhatsz szalvétát, de hagyhatod üresen is.

Különféle dolgokkal dekorálhatod, például glitterrel, puffadós festékkel, matrikákkal. Bármit tárolhatsz bennük, ugyanis erősek, kibírják a sok kacatot. Jó szórakozást!

TARKA OLDAL

1	2	3	4	5		6	7	8	9	
10						11				
12			13		14					
15			16						17	
		18				19		20		
21						22				
		23			24			25		KK
26	27			28		29	30		31	

Keresztrejtvény

- Hány nap alatt teremtette Isten a világot, Gyurika?
- kérdezi a pap bácsi.

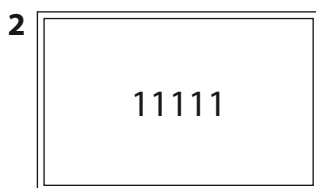
- ...

A választ a rejtvényben talárod.

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 10. Nem félek tőle, 11. Keleti szőnyegfajta, 12. Kis patak, 13. Lokál, 15. Keleti táblajáték, 16. Idegen András, 17. Törökország, 18. Adriai sziget, 19. Feldarabol, 21. ... fakó, 22. Pápai korona (ék. felesleg), 23. Faragatlan népiesen, 25. Megrázkódtatás, 26. Út, olaszul, 28. Erősen figyel, 31. Zombor egyik vége.

Függőleges sorok: 2. Légi idegen szóval, 3. Hangtalan Teri, 5. A poén befejező része, 6. Tudatos törekvés, 7. Leszakítja, 8. ... mars, 9. Személyes névmás, 10. A poén második része, 14. 450 római számmal, 17. Fordítva szorít, 18. Keres, 20. Fordítva, pocsolya, 24. Bón betűi, 27. 49 római számmal, 29. Vera páros betűi, 30. R. P.

Betűrejtvények

Skandináv rejtvény (34.)

Rejtvényünkben különböző fejedők nevét rejtettük el, ezeket kell megfejtenetek.

	MÉRGES KUTYA	EMBER-SZERETŐ	MAGAM	A FÖLDRŐL FELVESZED	FÜSZER-FOLYADÉK	TEKERGŐK	
	KELET	ÁLHAJ	KOCSI, AUTÓ ANGOLUL	EUROPÁI NEMZET	SZÓFAJ	EGY	
MARGARIN-FAJTA			MITIKUS TÖRTÉNET			AMERIKAI HÍRÜGY-NÖKSÉG	
NAGY TESTŰ PAPAGÁJ			JUHSZÁLLÁS	REPÜLÉS, SZERBŰL		VADNAY KÁROLY	
EGY RÉSZ GRÍZ			K. U. E.	KIÁLLHATATLAN	KERTI MUNKA	PÁSZTOR-KABÁT	BELGA FOLYÓ
MÁLTA		PÓNI BETŰI	1000				
KÖTŐSZÓ		ÉLETŰT, VÉGZET					
		NYERS ÖSZINTESÉG					R. F.
		EZ					
KIS TEODOR		CÍMER-MADÁR	450		SZABADKA		GERMÁNÍUM
KIS PATAK		LILA PÁROSAI	MAJDNEM RÜZS		FOLYADÉK		
		SÍR	OROSZ REPÜLŐ	ÉKEZETTEL GÖRBE LÁB			A NAGY VARÁZSLÓ
		A 3. ISMERETLEN	PORTUGÁLIA	ZERO			FOSZFOR
				ZS			

Szókihúzó

☀	Z	O	N	G	Ó	R	A	S
T	R	Ű	K	U	L	A	N	T
D	U	D	A	SZ	Ó	Z	Á	U
B	J	E	H	L	K	B	A	B
O	R	G	L	A	K	M	O	A
D	O	E	N	G	I	T	Á	R
I	S	H	K	A	P	I	S	☀
C	A	T	I	B	M	O	R	T

CSELLÓ GUSZLA OBOA TUBA
 DOB HEGEDŰ PIKOLLÓ ZONGORA
 DUDA KÜRT SÍP
 GITÁR LANT TROMBITA

Húzd ki az ábrából a hangszerek neveit jobbról balra, balról jobbra, főről le, letről fel, valamint az átlók irányában oda-vissza. A megmaradt betűkből még egy hangszer nevét olvashatod össze.

S D M Pótold a hiányzó betűket, vízszintesen és függőlegesen, de vigyázz, hogy értelmes szavak alakuljanak ki.
 Z Á E
 A R G

SZ	I	M			Ó	Z	I	S
SZ	Á	V		D		Á	V	A
V	Á	N	D			B	O	T

I	Z	O
D	I	L
Ő	K	T

		T					R		
	C	S					G	Ő	
E	L	R					S	Z	T
SZ	E	R					L	E	K
	S	Z					G	Ő	
	S						R		

Olyan szót kell találnod, amely segítségével minden sorban értelmes szó alakul ki (csak egyetlen szóról van szó).

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Betűpótlás

	Ö	R	T	E
	E	T	E	K
	T	K	E	S
	U	N	K	A
	N	I	K	Ő
	Z	I	T	A

Pótold a hiányzó első betűt úgy, hogy értelmes szót kapj. Ha jól csináltad, akkor egy finom sütemény nevét kapod eredményül.

Betűrejtvények

- TÉNPEK
- FŐTÉH
- ZADRES
- DEDK

Próbáld a betűkből szavakat képezni úgy, hogy az üres ábrákba a hét egy-egy napjának neve kerüljön.

A 33. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– A tükörben.

Betűrejtvények

- Gion Nándor, 2. Losonc Alpár, 3. Deák Ferenc, 4. Bányai János.

Keresztszavak

Vízszintes sorok: csokitorta, Kis Tomika, almás pite
 Függőleges sorok: meditálás, pontosság, három perc

Kitöltőcske

szórvány

Miniberakós

körte

Anagramma

Vízszintes sorok: 1. Lia, 4. Tinta, 6. Gida, 7. Ni, 9. Ami, 10. Eta, 11. Rá, 12. Irón, 13. Régen, 15. Gyí.

Függőleges sorok: 1. Lidi, 2. Ina, 3. At, 4. Timár, 5. Anton, 6. Gar, 8. lan, 10. Erei, 12. Így, 14. Ég.

A 32. skandináv rejtvény megfejtései

MÁRTON NAPJÁN LIBASÜLT, ANDRÁS-NAP, AZ ADVENT KEZDETE

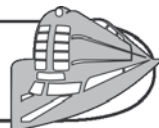
Könyvjutalmat kap

Lackó Márta, Kisorosz

A fekete lovag

Hunyadi József regényéből
írta és rajzolta Fazekas Attila

Isten trónja a víz felett áll

Péntek, 12 óra 24 perc, szerdai nap Casablancában. A II. Hassan Nagymecset előtti külső tér (eszplanád) csempepadlóján sétálnak a hívők az oszlopok között, egyedülálló, családosok, kisebb csoportokban. A rituális fürdő után léptek be ide. Ezen a szokásos pénteki napon 5-6 ezren vannak. És ez nem is oly sok, ha a világ második legnagyobb mecsetjéről van szó. Csak a két hektárnyi belső terem 25 000 ember befogadására képes. De ily sokan csak ünnepnapokon jönnek. Az oldalhajóknál, a két empóra egyikén, ahol – férfiak számára nem látthatóan – a nők ülnek, senki nem mászkálhat. Az eszplanádon pedig további 80 000 ember hallgathatja a szentbeszédet.

Magányos és elérhetetlen, mint egy álomkép – úgy áll a mecset a nap aranyló fényében. Csak Mekkában található nagyobb mecset. Casablanca a híres mecsetének építésére koncentrálták 1987 és 1993 között a marokkóiak minden alkotó energiájukat. Amikor az azóta már elhunyt király önnön alattvalóinak, a 12 945 309 marokkóinak a hozzájárulását kérte, egy mohamedai mondásra hivatkozott: Aki mecsetet épít, melyben Isten nevét dicsőítik majd, annak a legnagyobb otthont építi a paradicsomban.

A próféták és a monarcha kétszeres felhívása alól csak kevesen vonták ki magukat. A hivatalokban dolgozók egy havi illetményüket ajánlották fel, a parasztoktól pedig legalább egy dirhamot (10 eurocentet) szedtek be. Így lett a II. Hassan (Hasszán) mecset a király legszemélyesebb alkotása.

Casablanca Marokkó gazdasági értékének kétharmadát állítja elő. A város lakossága az elmúlt száz évben 20 000-ról 3 millióra növekedett. A városban bankok, luxusszállók, elegáns villanegyedek és nyomornegyedek váltják egymást, de híján van a mór építészet mutató műveinek. Ezért homályosít el itt mindent az új mecset. (Miként a Kék mecset Isztambulban, az Ommajád mecset Damaszkuszban, az Al-Azhar Kairóban).

A casablancai Nagymecset minaretje a maga 200 méterével magasabb, mint a Kheopsz-piramis és bármelyik keresztény napnyugati katedrális tornya. Az 1993. augusztus 30-án felszentelt mecset felépítése a becslések szerint hatszázmillió dollárba (mintegy 47 milliárd dinárba) került. A II. Hassan mecsetet az iszlám világítótor-

nyának szánták. Igaz, némi árnyék is vetül ide, némelyek, kivált fiatal értelmiségiek úgy vélik: a pénzzel, amit a mecset megépítésére szántak, nagyon sok nincstelen nyomorát lehetett volna enyhíteni. Mondják, a mecsetben az uralkodó részére fenntartott helyen – ha szükséges – egy pillanat alatt üvegburok szökell fel a padlóból, védelmezően.

A mecset zöld tetői már messziről láthatók, s látszólag mázas téglából készültek. A valóságban alumíniumötvözetből, ami könnyebb és tartósabb. Ez az 1100 tonnás tető öt perc alatt kinyitható; az imaterem pedig egy óriásra növelt arab-andalúz ház ebédlőjéhez hasonlít.

„Isten trónja a víz felett áll” – így szól egy koránvers. Nos, ez itt is így van. A mecset alapterületének egy részét a tengertől rabolták el, kétharmada pilléreken nyugszik. A beton egyedi fejlesztésű, a megszokottnál kilencszer szilárdabb, korrozió- és földrengésálló. Összesen 300 000 tonna betont és 400 000 tonna acélt használtak fel az építkezés során. A 22 monumentális kapu bronzból és titánból készült, hogy ellenálljon a tengeri szélnek. A hatalmas munkához 30 000 kőfaragó, stukkozó, festő, fafaragó, kőműves munkájára volt szükség, akik 5 év alatt alkották meg a szentélyt.

A 200 méter hosszú és 100 méter széles mecset belül is fényűző. Kivéve az 50 muranói kristálycsillárt, és a mihrab melletti hat, fehér carrarai márványból készült oszlopot – itt minden más Marokkóból származik. A 65 méter magas főhajó mennyezete hazai cédrusból készült, éppúgy a kétoldali galéria művészien vágott, vörösésarany rostélyai, melyek védik a nőket a férfiak kíváncsi tekintetétől. Ellenkéntben más marokkói mecsetekkel a II. Hassan mecset fogad más vallásúakat is – négyszer egy nap, kb. 10 eurónyi belépti díj ellenében. Belépés cipő nélkül, s a szentélyt tisztelve természetesen csakis illő öltözetben...

Vérfagyasztó Zellweger

Renee Zellwegert egy hajmeresztő thrillerben láthatják a DVD-fanatikusok. A Bridget Jones szerepével befutó színésznőtől nem áll távol a horromfaj, habár ezt eddig nem nagyon bizonyította. Karrierje kezdetén játszott A texasi láncfűrészes visszatérben, de jobbára romantikus és eseten föhösnöket alakít. Lehet, hogy éppen ez a baj új filmjével is, mert elég nagyot bukott külföldön. A Véd-

telen gyerek (Case 39) című, Renee Zellweger főszereplésével készült thriller nemrég kapott helyet DVD-k között. A rémisztő, természetfeletti történetben Renee egy szociális munkást játszik, és egy titokzatos lányt bíznak rá, akivel a szülei rosszul bántak. Ahogy halad előre a cselekmény kiderül, hogy a kislány nem is annyira ártatlan, és egy szörnyű rémálom veszi kezdetét.

Gyémántfogak

A világ egyik legismertebb rappere, Kanye West fényűző életet él. Az amerikai zenész magángéppel utazgat, gyönyörű modellekkel randizik, és a luxusjachtján tengeti a szabad idejét. A legutóbbi sztárallűrje azonban minden eddigi fényűzésen túltett. A híresség egy szórakoztató műsorban mutatta meg vadonatúj fogorát, amely gyémántokból, valamint aranyból készült, és a teljes alsó fogazatát alkotja. A műsorvezető döbbenten nézte a vendége száját, mert rájött, hogy nem protézisről van szó. West büszkén mesélte, hogy a fogorvosával kihúzatta az összes alsó fogát, hogy a méregdrága ékszer beültettesse: – Eleinte attól tartottam, hogy a rajongóimnak nem fog tetszeni, de aztán rájöttem, hogy a gyémánt nagyon vagány dolog, és belefér az én sztárstílusomba. Nem bántam meg – mondta Kanye. Az nem hangzott el, hogy mennyibe került ez a szerény kis beavatkozás, de elképzelhető, hogy milliókra rúgott a számla.

Rihanna új albuma

Rihanna új albumának a Loud előfutára az Only Girl (In The World) című dal, amely már bemutatkozott a médiákban, és a toplistákon is jól fut. A barbados-i énekesnő nemsokára megjelenő lemezét a mostanában rá jellemző r'n'b-s vonaltól eltávolodva, ismét poposabb számokkal töltötte meg. Olyan előadók tűnnek fel az éppen tűzpiros hajú sztár mellett, mint Nicki Minaj, Drake és Eminem. Utóbbival a Recovery című aktuális lemezén hallható világláger, a Love The Way You Lie második részét adják elő a Loud záróakkordjaként. A CD deluxe változatában többek közt egy DVD is helyet kapott, amelyen egy 30 perces videót is láthatunk arról, hogyan készült ez a várva várt album. A Loudon a következő dalok lesznek hallhatók: S&M, What's My Name? feat. Drake, Cheers (Drink To That), Fading, Only Girl (In The World), California King Bed, Man Down, Raining Men feat. Nicki Minaj, Complicated, Skin, Love The Way You Lie feat. Eminem (Part II).

Lady Gaga

Az MTV EMA 2010 nyertesei Lady Gaga három díjat nyert

Nemrég tartották az **MTV EMA 2010**-es díjátadót, ezúttal Madridban. Az est nagy nyertese Lady Gaga volt, aki öt jelöléséből hármat váltott valóra, övé lett a legjobb dalnak, a legjobb popelőadónak és a legjobb női előadónak járó trófea is.

Az est házigazdája, **Eva Longoria** szinte minden alkalommal új ruhában lépett színpadra, míg **Justin Bieber** online kommentálta az eseményeket. Az est nem folyt le botrány nélkül, **Katy Perry** megfogta a háziasszony fenekét, de a Jackass srácok is hozták a megszokott formájukat.

Mindez nem változtatott azon, hogy elképesztő produkciók, fantasztikus ruhák, őrvongó közönség és sok zene jellemezte az idei díjátadót.

Az este legnagyobb győztese tehát Lady Gaga volt, aki három díjat vihetett haza, még hozzá Budapestről: a popikon a magyar fővárosban adott koncertet a gála alatt, ahonnan az éteren keresztül köszöntötte a spanyol közönséget. Tette ezt tőle megszokottan, polgárpukkasztó öltözékben: ezúttal nyers hús helyett egy átlátszó műanyag

ruhában, fehér ragtapasszal a mellbimbóján, könnyek között küszködve, majd azonnal folytatta élő koncertjét. Lady Gaga a Bad Romance című számáért a legjobb dal, ezenkívül a legjobb női előadó és a legjobb popelőadás kategória díjait kapta meg az MTV Europe-tól.

A legjobb férfi előadó a kanadai Justin Bieber lett az MTV európai díjaira leadott 46 millió internetes szavazat alapján. A 16 esztendősiniszta olyan vetélytársakat előzött meg, mint Eminem vagy Kanye West.

Katy Perry – aki éppúgy öt kategóriában volt esélyes, mint Lady Gaga – végül a California Girls című daláért elnyert legjobb videó díjával távozott a gáláról.

A legjobb rock elnevezésű díj az idei Sziget Fesztiválon is fellépett Thirty Seconds to Mars együtteshez vándorolt, Keshát választották a legjobb új előadónak, és az amerikai Paramore poppunk bandát a legjobb alternatív előadónak. Eminem a hip-hop kategóriában nyert, a Tokio Hotel a legjobb World Stage előadóvá kiáltották ki, a legjobb európai előadó díja pedig az olasz Marco Mengoni kezébe került.

Az MTV az eddig 125 millió albumot eladott amerikai rockcsapat, a Bon Jovi zenei munkásságát a Global Icon-díjjal ismerte el. Shakirát a Free Your Mind-díj nyerteseként ünnepelték: az énekesnő a hátrányos helyzetű gyerekek oktatásáért folytatott kampányával érdemelte ki az elismerést.

Az MTV Europe Awards gálát minden évben más európai városban rendezik meg. A házigazda szerepét korábban többek között Párizs, Barcelona, Róma, Liverpool, Lisszabon és Koppenhága is betöltötte. A madridi est háziasszonya, a Született feleségekből ismert Eva Longoria a ceremónián pikáns gesztussal tisztelgett a távol lévő Lady Gaga előtt: spanyol sonkaszletekbe öltözötten vonult fel a színpadra a popcsillag húscsapatokból komponált ruhakölteményére emlékeztetve. Az este folyamán fellépett *Shakira*, *Rihanna*, az életműdíjas *Bon Jovi*, és az előző két év háziasszonya, *Katy Perry* is. A díjátadók között pedig olyan sztárokat láthattunk, mint *Slash*, az MTV-n futó órült sorozat, a *Dudesons* tagjai és *Miley Cyrus*.

Forrás: vasanepe.hu, doily.hu

Bieber kozmetika

Justin Bieber egy kozmetikai céggel kötött szerződést, miszerint nevét adja egy uniszex, azaz fiúknak és lányoknak egyaránt való testillatosítónak, amely a My World nevet fogja viselni, akárcsak az albuma. Az énekes állítólag teljes bedobással dolgozik a projekten. Arról, hogy mi az ő munkája, ezt meséli: – *Már egy csomó mindent hoztak nekem, hogy megszagoljam. Az egyik túl fiatalos volt, a másik túl gyümölcsös, de volt egy illat, ami nagyon tetszett* – mondja a tinisztár, akinek tehát a szagolás a dolga. Más kozmetikai cuccok is készülnek Bieber nevével, például körömlakkok, és mindegyik árnyalat egy-egy dalának a címét viseli. Így lesz például a levendulaszínűnek *One Less Lonely Girl*, az ezüstnek *Give Me The First Dance*, a csillámosnak *Step 2 The Beat Of My Heart*, a sötétkéknek pedig *Me + Blue* a neve.

Emlékiskola, Zenta, 5. c osztály

Ülnek: Niki, Dominik, Ádám, Erik; **középső sor:** Borika, Szlagyana, Edina, Adrienn, Ákos, **osztályfőnök,** Csaszi, Béci, Ádám; **állnak:** Jutka, Krisztina, Betti, Dóri, Zalán, Réka, Zsolti, Máté

OSZTÁLYFŐNÖK: Gombos Szabó Zsófia (rajz- és hittantanár).

ELNÖK: Katona Réka.

TITKÁR: Szél Zalán.

PÉNZTÁROS: Fekete Edina.

AZ OSZTÁLY SPORTOLÓI: Anitics Dávid, Szél Zalán és Dukai Béla (foci); Katona Réka és Bagi Máté (kézilabda); Molnár Ákos (vízilabda); Milanović Časlav (karate); Horváth Kátai Krisztina (lovaglás).

AZ OSZTÁLY NAGYHANGÚ TANULÓI: Milanović Časlav, Molnár Ákos, Dukai Béla, Henrich Dominik.

AZ OSZTÁLY LEGJOBB FUTÓI: Balázs Szlagyana, Fekete Edina, Dukai Béla.

AZ OSZTÁLY MÓKAMESTEREI: Szél Zalán, Molnár Ákos, Anitics Dávid, Milanović Časlav.

MIT SZERERTÜNK A SULIBAN? A szünetet és a kirándulásokat.

KEDVENC TANTÁRGYAINK: Torna, rajz, biológia, hittan, informatika.

AZ OSZTÁLY ZENÉSZEI: Törteli Dóra (zongora), Törteli Jutka (hegedű), Milanović Časlav és Molnár Ákos (trombita), Katona Réka (fuvola).

AZ OSZTÁLY TÁNCOSAI: Törteli Jutka és Törteli Dóra (néptánc), Nagy Adrienn (mazsorett).

AZ OSZTÁLY PICASSÓI: Törteli Jutka, Törteli Dóra, Bagi Máté, Milanović Časlav.

AZ OSZTÁLY BALKEZESEI: Hajbel Erik, Törteli Jutka, Szél Zalán.

AZ OSZTÁLY CSENDESKÉI: Hajbel Erik, Seregi Borbála.

AZ OSZTÁLY LEGMAGASABBIAI: Horváth Kátai Krisztina, Bagi Máté.

KEDVENC SPORTJAINK A SULIBAN: Kézilabda, foci.

**Két héttel ezelőtti számunkban képcseré történt.
Az érintettek elnézését kérjük.**

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Téjékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET
Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
☎ (024) 555-765 Karadjordje Uj 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ NY ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
 ■ Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Bordás Győző** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
 ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■
 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
 ■ Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
 ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
 ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
 ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info ■